

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXIX. évfolyam

7–8. szám

Komárom, 2008. július–augusztus

Ára 20 korona

AZ ISTENRE VÁRÓ HIT

„Amikor a sokasághoz értek, odament hozzá egy ember, térdre borult előtte, és ezt mondta: „Uram, könyörülj a fiamon, mert holdkóros, és nagyon szenved, mert gyakran esik a tűzbe, gyakran a vízbe is. Elhoztam őt tanítványaidhoz, de nem tudták meggyógyítani.” Jézus erre így válaszolt: „Ő, hitetlen és elfajult nemzedék, meddig leszek még veletek? Meddig szenvedlek még titeket? Hozzátok őt ide!” Ekkor Jézus rákiáltott, és kiment abból az ördög, a gyermek pedig meggyógyult még abban az órában. Akkor a tanítványok külön odamentek Jézushoz, és megkérdezték: „Mi miért nem tudtuk kiűzni?” Ő így válaszolt: „Kishitűségetek miatt. Bizony mondom néktek: ha akkora hitetek volna, mint egy mustármag, és azt mondanátok ennek a hegynek: Menj innen oda! – odamenne, és semmi sem volna nektek lehetetlen. (Ez a fajta pedig nem távozik el, csak imádságra és böjtölésre)” (Mt 17,14–21).

Különböző élethelyzeteket élünk át. Egyszer segítségre szoruló emberek, máskor segíteni akaró testvérek vagyunk. Egyszer csalódottság lesz úrrá rajtunk, máskor örömmel nézünk a jövő elé. Egyszer kudarc ér bennünket, máskor sikeresnek érezzük magunkat. Sokféle helyzetben megyünk végig, de egyetlen olyan élethelyzet sincs, amelyben Isten ne akarna bennünket megszólítani. Nincs olyan élethelyzet, amelyben ne várhatnánk Istenre. Ebben a történetben három különböző élethelyzetű ember jelenik meg előttünk.

Az első a fiú. A beteg, aki holdkóros, aki sokat szenved, és gyakran esik tűzbe is és vízbe is. Márk evangélista részletesebben leírja a betegség ismertetőjeleit, és ebből úgy tűnik, a fiú epilepsziás rohamokban szenved: tajtékszik, fogát csikorgatja, megmerevedik. Később az is kiderül, hogy ezek a tünetek egy megszállottság következményei. Máté evangélista ördögöt említ, Márk néma lélekről beszél. Olyan emberfeletti hatalomról, amely gyötri a fiút, amiből nem tud szabadulni, ami tönkreteszi az életét. Ezt az emberfeletti erőt az eredeti nyelv démonnak (daimonion) mondja. Az evangéliumokban a démon olyan – Isten és emberek között álló szellemi – lény, aki az emberben lakik, aki romboló munkát végez, aki a betegség okozója, aki felismeri Jézus hatalmát, de tiltakozik ellene. Pál apostol a bálványisteneket minősíti démonnak, és a tévtanításokat is démoni eredetűnek mondja.

A felvilágosult ember nem tud mit kezdeni a démonokkal és ördögökkel. Az ókor és a középkor hitvilágának a mesés kifejezését látja benne. A modern ember kiindulópontja ez: ami az értelem által megismerhető és megmagyarázható, az létezik; ami nem ismerhető meg és nem magyarázható meg, az nem létezik. Ugyan a szóhasználatunkban mindmáig megmaradt a *megszállottság*, az *ördögi erő* kifejezés, de csak kifejezésként használjuk. A mai bálványok hatalmára, a tévtanítások csábító erejére és a bűnnek romboló hatására figyelve azonban jó lenne újra átgondolni, mit mond a Biblia ezekről, az emberi értelmet és akaratot megszálló erőkről, és akkor talán jobban megértjük az Efezusi levél szavait: „Mert a mi harcunk nem test és vér ellen folyik, hanem erők és hatalmak ellen, a sötétség világának urai és a gonoszság lelkei ellen” (Ef 6,12a).

(Befejezés a 3. oldalon)

A kettős boldogság titka

„Tudd meg, és lásd meg: milyen gonosz és keserves dolog, hogy elhagytad Istenedet, az Urat, és hogy nem félsz engem! – így szól az Úr, a Seregek Ura” (Jer 2,19b).

Összüleinktől gonosz és keserves dolgokat örököltünk. Minden rossz azért van az életünkben, mert a bűnesetkor hűtlenül elhagytuk Istennünket, az Urat.

Mennyei Atyánk örökkévaló szeretettel szeretett minket, ezért kiterjesztette reánk az ő irgalmasságát. Tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem Őt mindnyájunkért odaadta, vele együtt pedig mindent nekünk akar ajándékozni. Mindnyájunk számára el van készítve egy értelmes, boldog, gazdag, szabad élet.

Jézus Krisztus arra vár, hogy behívjad őt a szívedbe. Vágyik a veled való boldog kapcsolatra. Nagyon fontos vagy neki. Drágának tart és becsesnek. Nemcsak te akarsz boldog lenni, hanem ő is. Ez a kettős boldogság csak akkor jöhet létre, ha életedet irányíthatja, vezetheti, ha Királyod lehet.

„...*igyekezz tehát, és térj meg! Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek: ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok, ő pedig énvelem*” (Jel 3,19b–20).

„Légy áldott, Krisztusom, te nagy! Hadd adjam át szívem: Vedd szívesen, hogy hol te vagy, E szív is ott legyen” (467,5).

Brunácky Istvánné

Sumonyi Zoltán

A SZERETET HIMNUSZA

*Ha pedig szeretet nincs bennem: alkalom
Adódjék emberként s angyalmód szólanom; –
Csak zengő érc vagyok, vagy pengő cimbalom!*

*Legyek bár próféta, vagy tudós eretnek,
S lehet oly hitem, hogy hegyeket mozdít meg;
Mégis, semmi vagyok, híján szeretetnek.*

*És ha vagyonomat mindet fölétetem,
És bár testemet is végül tűzre vetem;
De szeretet nélkül mit sem használ nekem –*

*Ha pedig szeretet nincs bennem: alkalom
Adódjék emberként s angyalmód szólanom; –
Csak zengő érc vagyok, vagy pengő cimbalom!*

*Hiszen a szeretet bosszútűrő, kegyes,
Hiszen a szeretet nem irigy, ingyenes,
Hiszen a szeretet egész, nem részleges.*

*Jövendőmondások mind eltöröltetnek,
Meggúny tudomány, megszűnnek a nyelvek;
Mert az része csak az örök szeretetnek.*

*Ha pedig szeretet nincs bennem: alkalom
Adódjék emberként s angyalmód szólanom; –
Csak zengő érc vagyok, vagy pengő cimbalom!*

*Mikor gyermek valék, úgy szóltam, mint gyermek,
Úgy is gondolkodtam, úgy is ismertem meg
Színről színre mindent – s ti is így ismertek;*

*De most tükör által homályosan látunk,
Most csak rész szerint van bennünk a világunk,
Most csak, mint gyermek, Teljességre vágyunk –*

*Ha pedig szeretet nincs bennem: alkalom
Adódjék emberként s angyalmód szólanom; –
Csak zengő érc vagyok, vagy pengő cimbalom!*

Az ÚR színe előtt

Hálát adok Neked, mennyei Atyám, a hit nagy ajándékáért, amellyel adományaidat elfogadom, Krisztus érdemét magamévá teszem és benne élek a Te szövetségedben. Hálát adok Neked a reménység nagy és szent ajándékáért, amely földi életemen át-kísér, szakadatlanul vigasztal, minden fájdalom, árnyék, romlás és sötétség között boldogan mutatja, hogy napról napra közelebb vagyok a szent megérkezésnek Ararát-hegye felé. De mindenek felett légy áldva azért a szeretetért, amelyet, mint lényed és dicsőséged teljes és tiszta elemét, nekem megmutattál és lelkemben elplántáltál. Köszönöm mindazt a szeretetet, ami emberi szívekből felém áradt és hozta a Te közelgető, örök tavaszodnak balzsamos illatát; de köszönöm azt a szeretetet, amely az én Uram Jézus szívében érettem égett, áldozattá vált, Hozzád vezetett és Veled kiengesztelt. Növelj bennem ezt a szeretetet, hogy amikor megérkezem a szemtől szembe látás világába, tudjak úgy örülni benne és Téged olyan teljesen bírni, amint azt itt, földi létem börtönében, elgondolni sem tudom. Szabaduljanak föl lényemből óriás erők és én egészen a Tied lehessek és Te egészen az enyém. Az Úr Jézus Krisztus nevében kérek, hallgass meg engem. **Ámen.**

(Ravasz László)

A szeretet – a legnagyobb ajándék

Amikor az apostol az *1Kor 12*-ben sok kegyelmi ajándékot említett, hirtelen megszakította felsorolásukat és az egyház építése érdekében való taglásukat, és az utolsó versben ezt írta: „...törekedjete a fontosabb kegyelmi ajándékokra. Ezen felül megmutatom nektek a legkiválóbb utat.” Ez után a kijelentés után és az ajándékoknak a *14.* fejezetben való további magyarázata előtt megírta levelei egyik legszebb fejezetét, az ún. szeretet himnuszát (*1Kor 13*) – a legnagyobb és legfontosabb ajándékról: a szeretetről.

Már a fejezet bevezető szavaiból nyilvánvaló, hogy elsősorban a nyelveken szólás ajándékának a túlbecsülésére reagál, amit Korinthusban angyali nyelvnek hívtak. Ezért az apostol ezt a fejezetet ezzel az állítással kezdi: „*Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom.*” Bár ezek szépen hangzanak, mégis üresek.

De az apostol az összes többi, fontosabb kegyelmi ajándékokat is üresnek tartja szeretet nélkül. Az, ami a keresztyén hitnek, életnek és szolgálatnak értéket ad, és a lelki ajándékokból jó szolgálati eszközöket csinál, az éppen a szeretet. A szeretet az Isten legjellegzetesebb tulajdon-

sága, ez jellemzi az Isten viszonyát hozzánk. Jézus keresztáldozata ennek az igazolása és megpecsételése, ezért a mi Istenhez és az emberekhez való viszonyunknak is ezzel a szeretettel kell lennie átítatva.

Miután az apostol ebben a fejezetben felsorolta az igazi szeretet jeleit (*4–7. v.*), magyarázatot is csatol hozzájuk, hogy mi-

ért a szeretet a legnagyobb ajándék. Minden ajándék elmúlik és megszűnik egyszer. A nyelvek meg fognak szűnni, az ismeret el fog töröltetni, még a prófétálás (az apostol által sokra tartott ajándék) is egyszer véget ér. Ráadásul az utolsó versben azt mondja, hogy azon dolgok közül, amiknek itt a földön nagy értékük van: a hit, a remény és a szeretet közül a szeretet a legnagyobb; mivel a hit egyszer látássá alakul, a reménység egyszer valósággá lesz, de a szeretet olyan valami, ami megmarad és átmegy az örökkévalóságba. Ezért éppen a szeretet a legnagyobb és legfontosabb ajándék.

Bár az ajándékok sokfélék, és a maga módján mindegyik szükséges a kölcsönös szolgálathoz és a gyülekezet és az egyház építéséhez, de egyik sem lehet nagy szeretet nélkül. Az ajándékok nagyságát nem a mi kritériumaink szerint kell elbírálni, mert az a valóban nagy ajándék, amelyik nagy szeretettel van átítatva és eszközként használatos a gyülekezet és az egyház szolgálatához.

Ján Janovčík

(Befejezés az 1. oldalról)

A második az apa. Az a szülő, aki viszi a beteg gyermekét, hogy valakinél segítséget találjon. Ez az apa az, aki érzi, hogy hiába szereti a gyermekét, hiába szeretne neki segíteni, az ő szeretete és az ő segítségével ebben az esetben már nem elég. Ez az apa az, aki a tanítványokhoz hozta el a gyermekét, aki bízott a tanítványokban, aki azt gondolta, hogy meggyógyítja a gyermekét. De meg kellett látnia, hogy ők sem tudtak segíteni. Csalódott emberként állt ott. A zsolttáros is megtapasztalta, hogy aki csak az emberi segítségben bíz, az könnyen csalódik. „*Jobb az Úrnál keresni oltalmat, mint emberben bízni*” (Zsolt 118,8). „*Ne bízzatok az előkelőkben, egy emberben sem, mert nem tud megtartani*” (Zsolt 146,3). Ma is számos olyan ember van, aki csak a tanítványokig, a lelkészig, a presbiterig, a másik gyülekezeti tagig jut el. Az ő erejükben, az ő hitükben, az ő segítségükben bíz. Mint az apa, aki a tanítványokban bízott. Azért ment hozzájuk, mert azt gondolta, Jézus tanítványai tudnak segíteni. Közélebb vannak ahhoz az erőforráshoz, ami Jézusban van. Nem így történt.

Rá kellett jönnie, hogy csak Isten marad. Leborult Jézus előtt, és kérte a segítséget. Úrnak szólította Jézust. Pedig az arám és zsidó szóhasználatban tanítványok a mester vagy rabbi mellett voltak.

AZ ISTENRE VÁRÓ HIT

A rabbinak voltak tanítványai. Sok ilyen rabbi volt, aki tanítványi körrel rendelkezett. Keresztelő Jánosnak is voltak tanítványai. Ha az apa ezt a kifejezést használta: tanítványaid, használhatta volna a rabbi vagy mester megszólítást, ő azonban Úrnak szólította Jézust. Felismerte, hogy „*Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére*” (Fil 2,11). Azt az Urat ismerte fel Jézusban, aki meggyógyítja minden betegségedet, aki megváltja az életedet a sírtól, aki szeretettel és irgalommal koronáz meg, akiről a zsolttáros így tesz bizonyosságot: „*Boldog az, akinek Jákób Istene a segítségé, és Istenében, az Úrban van a reménysége*” (Zsolt 146,5).

A harmadik élethelyzet a tanítványoké, akik Jézus által elhívott emberek voltak: hozzá tartoztak, de mégsem tudtak az apának segíteni. Valami hiányzott belőlük. Nem a segítő szándék, nem az együttérzés, nem a tenni akarás. Mindez bennük volt. Az isteni erő hiányzott. Az az erő, amivel képesek lettek volna segíteni a gyermekben, amivel meg tudták volna gyógyítani a betegséget. Ők azt gondolták, hogy rendelkeznek ezzel az erővel, hiszen megkapták: „*...hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek felett, hogy kiűzzék azokat, és gyógyítsanak mindenféle beteg-*

séget és erőtlenséget” (Mt 10,1b). Nem értették, miért nem sikerült a beteg gyermeket meggyógyítaniuk. Szembesülniük kellett a kudarccal, rá kellett jönniük, hogy ezt nem tudják, és még a választ sem tudták, hogy miért nem sikerült. A tanítványoknak akkor is, ma is szükségük van a formálódásra. Nemcsak a siker, hanem a kudarc „élményére”, hogy alázatot tanuljanak és többet imádkozzanak.

A tanítványok megtudják, miért nem tudták meggyógyítani a gyermeket: kishitűségük miatt. A Károli-fordítás szerint: „*A ti hitetlenségetek miatt.*” Jézus további szavaiból kiderül, hogy itt nem a hit mennyiségéről van szó, hanem a minőségéről. Jézus itt azt a hitet hiányolja, ami Istenbe vetett bizalomként jelenik meg. Ami Istenre figyelő, az ő erejét kérő és azt bizalommal váró hit. Ez az imádságra és várakozásra építő hit hiányzott.

Az imádkozó és várakozó zsolttárossal mondhatjuk mi is, mai tanítványok: „*Uram, halld meg szavamat, fűled legyen figyelmes könyörgő szavamra... Várom az Urat, várja a lelkem, és bízom ígéretében. Lelkem várja az Urat, jobban, mint az örök a reggelt, mint az örök a reggelt*” (Zsolt 130,2.5–6).

Orémus Zoltán

Mit jelent számomra a Biblia?

Azt hiszem, a reformátusok számára mindennapi olvasmányának kellene lennie a Bibliának, hiszen régen is „bibliás egyháznak”, „bibliás népnek” hívták a reformátusokat. Nem minden alap nélkül, hiszen a reformáció óta az egyház minden tagja anyanyelvén forgathatja a könyvek könyvét.

Tehát ha a hagyományokból indulok ki, akkor mindennapi kenyerünknek kellene lennie. Bevallom, nekem ez – szerteágazó és egyre több munkám miatt – nem mindig sikerül, ugyanakkor igyekszem naponta igét olvasni – vagy a vezérfonal szerint, vagy áhítatoskönyvek szerint.

Hogy mit jelent számomra a Biblia? Nagyon sokat. A legfontosabb, hogy megtanított élni. Másképp élni, mint amit a világ kínál a számunkra. Megtanított arra, hogy kevesen leszünk azok, akik ezt a másképp életet elfogadják igazán. De ez nem baj, mert a sóból sem kell sok, mégis milyen nagy adag ételt képes megízécsíteni. Sokszor nem a mennyiség a fontos, hanem a minőség.

Ebből következik, hogy minden keresztényen ember hatalmas lehetőségeket is kap

Istentől, amelyekkel élnünk kell, s nem visszaélnünk. Szolgálunk kell embertársainkat, közösségeinket éppen ott, ahová a Gondviselés állítja az embert. Teljesen más

Furik Csaba,
Kisgéres polgármestere

szemszögből látom a dolgokat azóta, amióta elolvastam a Biblia egyes fejezeit. Rájöttem, hogy minden le van benne írva, ami fontos lehet az ember számára. A helyes magatartás, viselkedés és gondolkodás. Megtanít arra, hogy mi a fontos: pl. a figyelem, a szeretet, a hit, az alázat, a türelem, a szolgálat, a család, a gyermek és sorolhatnám még, és mi nem fontos: a hírnév, a vagyon, a gazdagság, a hatalom

és csillogás, mert ezek mind rontják az embert. (Kár, hogy ma nagyon sok embernek éppen ezek a legfontosabb elérendő céljai.) Ki kell merni mondani az igazat, és el kell tudni utasítani a rossz és hazug dolgokat. Nem lehetünk a semmilyenek, a „langyosok” oldalán, mert az az út járhatatlan. Ennek sokszor ára van, de a végén az ember megkaphat egy nagyon fontos dolgot cserébe: a lelki békét.

Nekem sokszor segített a Biblia az életem során. Tanított türelemre, amikor már nagyon türelmetlen voltam; tanította az okosság és a bölcsesség közti óriási különbséget, ami ma sem jár együtt automatikusan az időskorral. Amikor erőtlennek éreztem magam, akkor megtanította, hogy mindenre van erőm a Krisztusban; amikor félelem volt, megtapasztaltam, hogy nem a félelemnek a lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erőnek, a szeretetnek és a józanságnak a lelkét.

S ha már a mindennapi gondok és bajok végképp elcsüggesztenek, eszembe jut egyik kedves ígém, amely egyik legnagyobb erdélyi fejedelmünknek is vezérigéje volt: „*Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?*” (Róma 8,31b).

Furik Csaba

Olümpia – Peking 2008

Ebben az esztendőben Peking kapta meg a nyári olimpiai játékok rendezésének a jogát. Folyik a visszaszámlálás, az olimpiai láng egyre inkább közelít a játékok színhelyéhez.

Ez a neves sportesemény mindannyiunkat megmozgatja. Talán sohasem tanúsítunk olyan nagy érdeklődést a sport iránt, mint éppen az olimpiai játékok ideje alatt. Nyomon követjük a versenyszámokat, figyelemmel kísérjük az országok pontversenyét, szorítunk legjobbjainknak, és valamiféle belső forróság önt el bennünket, ha valaki közülük érmet szerez.

Természetesen a legnagyobb elismerés a győzteseknek jár, nevük aranybetűkkel íratik fel a magyar sport dicsőségtáblájára. Olyan büszkék vagyunk rájuk, mintha mi állnánk a dobogó legfelső fokán, mintha a mi nyakunkba akasztanák a legfényesebb érmet és a mi tiszteletünkre csendülne fel a Himnusz csodálatos dallama. Évek múlva is tisztán emlékezünk egy-egy mozzanatra, amely feleleveníti számunkra a győzelem örömteljes pillanatait.

Mi ez a sportrendezvény, amely ennyire lázba hozza a világot, ami ilyen nagy hatással van ránk? Egyáltalán, lehet a sport is – ez a látszólag profán kulturális megnyilvánulás – valamiképpen lelkület- és jellemformáló?

Talán többen tudják, hogy az olimpiai játékok gyökereit is a vallási ünnepekben kell keresnünk. Az ókori görög férfiak és ifjak Olümpiában isteneik tiszteletére többnapos versenyeket rendeztek (Kr. e. 776-tól Kr. u. 261-ig). Az

Olümpia romjai

istentisztelet után a versenyeket a koszihajtók viadala nyitotta meg. A második napon következett a pentatlon, ami diszkoszvetésből, távolugrásból, gerelyhajításból, 200 méteres futásból, végül pedig birkózásból állt. A verseny-

sorozatot a 400 méteres fegyveres futás zárta.

A versenyzőknek nem a részvétel, hanem a győzelem volt a fontos. „Vagy győzelmi babér, vagy halál” – imádkozták a résztvevők. Nem drága ajándékokért, hanem „csak” olajfakoszorúért indultak harcba. Ez mindennél többet ért, mert a győztes nevét egész Görögország megismerte, s szobrát felállították Olümpiában. Rendkívül szimpatikus momentum volt az, hogy e település határain belül a játékok alatt tilos volt mindennemű háborúskodás.

Talán kevesen tudják, hogy a Krisztus utáni olimpiai játékok ideje és a bibliai újszövetségi kor csaknem egybeesik. Köztudott az is, hogy az Újszövetség magán hordozza a korabeli hellenista kultúrkör nyomait is, így a Szentírásban elég sok utalást találhatunk – elsősorban Pál apostol leveleiben – az olimpiai játékokra. Az apostolt minden bizonynyal megihlették a versenyszámok, akár nézője is lehetett a sporteseményeknek, hiszen mondanivalóját, komoly tanításait sokszor éppen a sportból vett képek alapján igyekezett világossá tenni hallgatói előtt. Amikor ezt halljuk tőle: „*En azért úgy futok, mint nem bizonytalanra; úgy viaskodom, mint aki nem levegőt vagdos*” (1Kor 9,26), vajon nem gondolunk-e azonnal az ismert versenyszámokra?

Pál apostol leginkább a futás lelkes rajongója lehetett, mert erre számtalanszor visszatér, és nagy előszeretettel hozza fel példaként (1Kor 9,24–25; Gal 2,2; Gal 5,7; Fil 3,14; 2Tim 4,7). Nem feledkezik meg a győztesnek kijáró jutalomról, a koszorúról, valamint a sportszerűségről sem: „*Ha pedig küzd is valaki, nem koronáztatik meg, ha nem szabályszerűen küzd*” (2Tim 2,5). Ne essünk azonban tévedésbe! Pál nem a sportot méltatja elsősorban, hanem arra tanítja hallgatóit és bennünket is, hogy az élet komoly küzdelem, amelyből Isten kegyelméből győztesen is ki lehet kerülni, ha az ember kitartó, állhatatos és tisztességes.

Az újkori olimpiai játékok sokban felülmúlják az ókoriakat. Elcsodálkozunk a szervezésen, ámulatba ejtenek a sportolók teljesítményei, eredményei, felkészültsége. A versenyek egész légkörét Coubertin báró jelszava hatja át: „*Nem a győzelem, hanem a részvétel a fon-*

tos.” Talán egyik küzdő fél sem marad holtan a porondon, mint régen, és a stadionok sem változnak csataterekké, mint egyik-másik sportrendezvény után, mert az olimpia a népek megbékélését és barátságát is hivatott előmozdítani. Mindezt elmondhatjuk akkor is, amikor az olimpia rendezésének a jogát egy olyan ország kapta, amelynek bel- és külpolitikai irányultsága bizony sok kívánnivalót hagy maga után. Csak remélhetjük, hogy a barátság és megbékélés légköre jó hatással lesz arra a Kínára, amely bizony a demokrácia élharcosának aligha nevezhető.

Mi nézők négyévente érzünk valamit ebből a „más légkörből”, és mindezt jó megtapasztalni. Hála Istennek, van még egy világraszóló esemény, amit nem a

A pekingi olimpia logója

korrupt sportpolitika és a kíméletlen profizmus, hanem a tisztas helytállás és az egészséges versengés jellemez.

Erről szól az olimpia, és ha Pál apostol szellemében akarnék szólani, erről szól az élet is. Vannak még igazi értékek, amelyekből meríthetünk. Az olimpia szellemisége neveljen rá bennünket, hogy egyházunkon belül, de akár a mindennapi életben is gyakoroljuk a sportszerűséget, és ha már versenyünk kell egymással, legyen az egészséges, emberséges, a sportszerűség határain belül. Akkor biztos, hogy lélekben mi is olimpiai versenyzőknek tudhatjuk magunkat – igaz nem stadionokban és sportpályákon, hanem az élet küzdelmes útjain, akik a „nagy célba érés” után átvehetjük a győztesnek kijáró jutalmat, és elrebeghetjük az apostol szavait: „*Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam: Végeztetve eltétem nekem az igazság koronája, melyet megad nekem az Úr ama napon, az igaz Bíró; nemcsak nekem pedig, hanem mindazoknak is, akik vágyva várják az ő megjelenését*” (2Tim 4,7–8).

Erdélyi Pál

Viharok szárnyán. Így hangzik Czibor József könyvének (amely A deáki református keresztyén egyházközség története alcímet viseli) a címe. Miért? Őt idézem: „A deáki református keresztyén egyházközség története nem más, mint a viharok szárnyán való hanyattatás.”

Erről a könyvről szólva nem lehet megtenni, hogy figyelmen kívül maradjon Koncsol László gondolata: „Czibor József műve a református gyülekezet történetével teljessé teszi a település, első magyar összefüggő nyelvemlékünk, a Halotti beszéd lelőhelyének történetét.”

E könyv régi időköt eleveníti meg, hiszen íróját 1932-ben választotta meg a deáki gyülekezet lelkipásztorául. Ezen időszakra már csak az idősebb generáció emlékezik, s úgy vélem, jó és hasznos dolog, ha valaki tollat ragad és közkinccsá teszi a régmúltat. Ez főként azért jó, mert a múlt ad gyökereket. Érthető hát, hogy múltunk elvesztésével gyökértelenné válnánk.

Minden bizonnyal Czibor József is ezért írta meg e könyvet. Ahogyan ő fogalmaz: „Lássák meg híveim, milyen református keresztyén életet kell élniök, milyen imádkozó lelkülettel és boldog örömmel kell áldozniok anya-

szentegyházunk oltárán a jelenben, hogy méltókká legyenek egyrészt az atyáink élte múlthoz, másrészt a jövődőre, melyben majd az utódaink élnek.”

Ezért szükséges, hogy a mai kor emberekébe vegyen ilyen könyvet s alaposabban elmélyüljön a régi eseményekben.

Amellett, hogy betekintést nyerhetünk a község és a gyülekezet egykori életébe, olvashatunk lelkészekről, tanítókról, gondnokokról és egyházfikről is. Megtudhatjuk az akko-

ri szokásokat, az életvitelt. Ez utóbbiról megszívlelendően így vall az író: „Igaz, a jelen mostohasága elveszi tőlük a múlt gazdagságát. Mi többiek a világ szerint szegények maradtunk. Gazdagok vagyunk azonban a lelkiekben.”

A könyv Függelék részében gondosan le van jegyezve valamennyi deáki lakos, akiket nem kímélt meg a kitele-

pítés. A deportálás sajnos itt is sok családot szakított szét. A vihar nyugodt családi életet tépett meg kíméletlenül: a lakosságcsere következtében sokan elkerültek Magyarországra, a deportálások miatt pedig Csehországba. Nyilvánvaló, hogy ezt az embert megpróbáló időszakot egyedül Isten segítségével, az ő erejével lehetett túlélni.

Csak az Úr tudja, hogy mi minden vár még gyülekezeteinkre, de legyen bárhogya is, adja a mindenható Gondviselő, hogy hittel tudjuk mi is vallani, akárcsak egykor Czibor József: „...egyházközségünk hajójának vitorláit az isteni kegyelem szele duzzasztja, csak így érhetjük meg fennmaradását.”

Sándor Veronika

(Kalligram Kiadó, Pozsony 2006)

Feladvány

Markó Károly Krisztus menetele Emmausba című képét a budapesti Magyar Nemzeti Galéria őrzi. Hol született a festő?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **szeptember 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy emailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A májusi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik azt a megfejtést küldték be, hogy a via dolorosa kifejezés magyar jelentése fájdalomak útja.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Lilium Aurum Kiadó jóvoltából – könyvjutalomban. **Révész Emma** (Iske) D. Varga László *Életfordulók. Gyermekek, házasságkötés, elhalálozás az Ung-vidéken* című néprajzi könyvét, **Sikó Mária** (Rimaszombat) Dr. Kiss László *Kérdezze meg orvosát...* című ismeretterjesztő munkáját, **Tucsek Eszter** (Dunamocs) pedig Csáky Károly *Irodalmi kapcsolatok III.* című tanulmánykötetét kapja.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

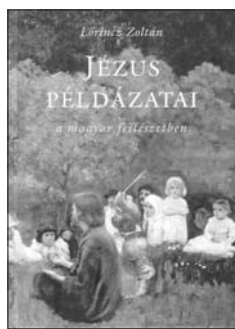
A szerkesztőség

Jézus példázatai a magyar festészetben

Lőrincz Zoltán művészettörténész *A Biblia a magyar festészetben* című könyve után egy szűkebb területet tárt fel. A példázatok, a Jézus által olyannyira kedvelt képes beszéd valóságos magyar művészi kiábrázolásait gyűjtötte egybe és látta el őket rövid műelemzésekkel. Klasszikus és kortárs alkotók alkotásai egyaránt megtalálhatók a kötetben, mellyel olyan célt követett, hogy a képzőművészet sajátos „igehirdetésén” keresztül közelebb hozza az olvasókhöz a Szentírás üzenetét.

Az evangéliumok sorrendjében rendezett anyagot egy tanulmány előzi meg, amely a példázatok ábrázolásának művészettörténeti hátterét és teológiai jellegzetességüket taglalja. A szerző a keresztyénység felvételétől nyomon kíséri a magyar festészet bibliai tárgyú témaválasztásainak alakulását. A román korban például a túlvilág és a krisztológia, a gótikában pedig a Mária-ábrázolások domináltak. A barokk korra esik a reformáció és az ellenreformáció küzdelme, aminek a művészet területén is megvan a komoly lenyomata. Számunkra fontos tudni, a képrombolásos időszakban Luther így fogalmazott: „A

képek sem nem jók, sem nem rosszak, az ember birtokolhatja őket, de el is utasíthatja.” A példázatok kapcsán pedig így vélekedett: „A képek jelképes és emlékeztető szerepét növeli, ha bibliai idézetek kapcsolódnak hozzájuk, s ha ezáltal Isten szavára irányítják a figyelmet. A képek a szövegekhez hasonlóan utalhatnak Isten szavára. Ezek külsődleges jelek, amelyeket a szemlélőnek nem tisztelnie, csupán értelmeznie kell.”

Ilyen prizmán keresztül szemléljük a szerző által ugyan nagyon szegényesnek titulált, de a kitartó és fáradságos kutatómunka eredményeképpen mégis gazdagságot mutató, harminckilenc alkotást tartalmazó gyűjteményt!

–akb–

(Kálvin Kiadó, Budapest 2008)

Szentháromság-vasárnapkal befejeződik az egyházi év ünnepes féléve, és megkezdődik az ünneptelen félév. Ebben az évben erre az időszakra összesen huszonhét vasárnap jut. A vasárnapoknak nincsenek külön neveik, mint voltak az ünnepes félévben, egyszerűen a Szentháromság utáni első vasárnapról, a Szentháromság utáni második vasárnapról, a Szentháromság utáni harmadik vasárnapról stb. beszélünk.

Tematikailag ebben az időszakban az egyház élete, a misszió, a keresztyén ember feladata, küldetése, cselekedetei kerülnek előtérbe. Azaz a válasz a Kis káté azon kérdésére, hogy „milyen hálával tartozom Istennek e szabadításért”, azért a szabadításért, melyre az ünnepes félév egyházi ünnepei emlékeztetnek. Ebben az időszakban hálát adhatunk az új termés betakarításáért, megemlékezhünk hitvalló őseinkről a reformáció ünnepén, visszagondolhatunk azokra, akik már nem élnek közöttünk, bízva abban, hogy a mennyei hazában velük újra találkozunk – hála, hitvallás, halál.

„Hagyjad az Úrra a te útadat, és bízál benne, majd ő teljesíti”, biztat bennünket a 37. zsoltár 5. verse, s ezzel az igével biztat **Gerhardt Pál** német énekköltő-lelkész, aki ezt az ígét szépen belelejté énekébe úgy, hogy az ige egyes

Énekek az ünneptelen félévben

szavaival kezdi az ének versszakait. Ezt a fordításnál gyönyörűen megőrzi **Sántha Károly** evangélikus lelkész is, így születik meg az általunk is ismert 265. dicsérete (*HAGYJAD az Úr Istenre Te minden útadat, Ha bánt szíved keserve, Ő néked nyugtot ad... Az ÚRRA bízad dolgod: Könnyebbül a teher...*).

Földi vándorutunkat járva sokszor nem akarjuk meghallani – Jónáshoz hasonlóan – Isten hívását, nem akarjuk vállalni a „megbízást”, s inkább elbújnánk a nehézségek elől. Bárcsak hitből tudnánk énekelni a 399. dicséretet: „Imhol vagyok, édes Uram, Istenem, Kész vagyok mindenben néked engednem... Oda megyek, ahova parancsolod, Akár

tűzre, akár vízre akarod... Legyen, Uram Isten, valamint te akarod... s tart-sad meg mindvégig te hívedet, Hogy a világ előtt vallhassalak tégedet... Jöjj el, megnyugtatom, édes Megváltóm: Testemet-lelkemet te kezdedbe ajánlom!”

A reformátorok és énekmondók gyakran belerejtették nevüket a költeményeikbe. Ennek az éneknek a szerzője **Szeptetneki János**, aki az ének utolsó versében (ami az énekeskönyvünkéből kimaradt) kivégzése előtt így ír: „Ezer ötszáz ötven öt esztendőben, Ez éneket szőrzék Szamos mentében, Az halálra való készületében Szeptetneki János az Krisztushoz mentében.”

Gerhard Tersteegen német énekköltő, lelkigondozó, akinek két éneke található énekeskönyvünkben: a nagyon ismert 165. fohász (az *Itt van Isten közöttünk*, melynek az az érdekessége, hogy a német énekeskönyvben is ugyanez alatt a szám alatt szerepel) és a 455. dicséret, a *Testvérek, menjünk bátran* kezdetű. Ez az ének arra biztat bennünket, hogy arcunkat a szent város felé fordítva térjünk a keskeny útra, hisz: „Ki vérnek, testnek enged, Az nem jár jó úton... Tudjunk utolsókk lenni, A bajt vállunkra venni E földi életen át... Elmúlik nemsokára A földi vándorút, És az örök hazába, Ki hű volt, mind bejut.” Az ismert 84. zsoltár dallamára énekeljük a 410. dicséret szintén ide illő szövegét: „Csak vándorút az életem, Míg majd hazámba érkezem, Szent Jeruzsálem városába... Ő, Megváltóm, jövel, siess, Szívem csak tégedet keres.”

Süll Kinga

Egyházzenei rendezvények

Kántorképző Tanfolyam (kezdőknek – A1, A2 csoport)

Időpont: **2008. augusztus 25–29.**

Helyszín: a rimaszombati Tompa Mihály Református Gimnázium és kollégiuma

Részvételi díj: szállással és ebéddel 500 korona/fő

Jelentkezési határidő: **2008. július 31.**

Országos Kántorkonferencia

Időpont: **2008. augusztus 29–30.**

Helyszín: a rimaszombati Tompa Mihály Református Gimnázium és kollégiuma

Részvételi díj: teljes ellátással 300 korona/fő

Jelentkezési határidő: **2008. július 31.**

Egyházmegyei kórustalálkozó

A Gömöri Református Egyházmegye kórustalálkozója 2008. szeptember 14-én 14 órai kezdettel lesz a rimaszécsi református templomban.

*

Valamennyi zenei rendezvényről részletes információ található az egyházzenei internetes honlap *Aktuális* oldalán. További információval szolgál, a jelentkezéseket fogadja, az észrevételeket és hozzászólásokat várja **Süll Kinga** egyházzene-sz: **945 01 Komárom, Jókai utca 34. Mobil: 0915/737 801, e-mail: refzene@refzene.sk.** Egyházzenei internetes honlap: **www.refzene.sk.**

Ha a gyülekezetek egyházzenei alkalmat szerveznek s ezt szívesen közzétenék az egyházzenei internetes honlapon, kérjük, jelezzék a fenti címen.

Adományok

Az egyházzenei alapra a 2007. évben az alábbi adományok érkeztek:

Pozsonyi egyházmegye: 10 864 korona

Komáromi egyházmegye: 17 972 korona

Barsi egyházmegye: 6265 korona
Abaúj-tornai egyházmegye: 1700 korona

Zempléni egyházmegye: 4430 korona

Ungi egyházmegye: 1900 korona
Nagymihályi egyházmegye: 3500 korona

Ondava-hernádi egyházmegye: 2950 korona

Németországi Evangélikus Egyházzenei Egyesülete: 4000 euró

Németországi Evangélikus Egyházi Kórusok Egyesülete: 4500 euró.

Köszönet a támogatásért!

„Emlékezz az ősidőkre, gondolj az elmúlt nemzedékek éveire! Kérdezd atyádat, elbeszéli, véneidet, majd elmondják” (5Móz 32,7).

Szomorúan hívogattak a harangok 1936. december 1-jén arra a gyászistentiszteletre, amelyen a Rozsnyói Református Egyházközség vett búcsút szeretett lelkipásztortól, **Szőke Istvántól**. A templom zsúfolásig megtelt. Annyira, hogy sokan be sem fértek.

Szőke István 1888. augusztus 29-én született a Rimaszombat melletti Pálfalán, és elemi iskoláinak elvégzése után Rimaszombatban az Egyesült Protestáns Gimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait, ahol **Czinke István** vallástanár, rimaszombati lelkész gyakorolta rá a legnagyobb hatást s adott ösztönzést a mindvégig szép eredménnyel parkodó ifjúnak a lelkészi pályához. Sárospatakra került, ahol **Radácsy István** és **Novák Lajos** legkedvesebb tanítványa lett. Itt érdeklődéssel fordult a magyar protestáns egyház története felé, melynek az egyházban a legjobb ismerője és művelője lett.

Az abaúji Jablonca és a gömöri Páskaháza parókiáján végzett csendes lelkipásztori munkálkodása után a rozsnyói gyülekezet hívta őt meg lelkészi szolgálatra, **Sörös Béla** teológiai igazgató pedig a lonszoni teológiára egyháztörténetet oktatni.

Rozsnyóra érkezése után a gyülekezetben komoly munka folyt, s igyekezetének köszönhetően a korábban gyöngye rozsnyói reformátusságnak megnőtt a súlya és tekintélye. Konferenciái előadásai, könyvei, tanulmányai, cikkei révén méltán vált ismertté közelben és távolban. Mint a gömöri lelkészértekezlet elnöke, szeretettel foglalkozott a lelkipásztori szolgálat szellemi és lelki feltételeivel. Hitte és hirdette, hogy az anyaszentegyházat csak egy, a kor színvonalának és követelményeinek megfelelő, korszerűen képzett, a tudományokban jártas, a pásztori szolgálatot megbecsülő és Istentől nyert hivatását az életével megmutató lelkészi kar újíthatja meg a Szentlélek erejével. Az egyházi tisztségviselésből és szervezésből is kivette áldásos munkáját. A Tiszánineni Református Egyház-

BÁTOR, IGAZMONDÓ LELKÉSZ VOLT Százhusz éve született SZŐKE ISTVÁN

kerület jegyzője, majd főjegyzője lett. Kiismerte magát az egyházi törvényekben és szabályrendeletekben, határozatokban.

Gömörben az ungi egyházmegye mintájára megszervezte a Segélyegyletet, aminek a lelkészözvegyek és árvák anyagi helyzetének a biztosabbá tétele volt a feladata. 1933-tól a Szlovenszkói és Ruszinszkói Egyetemes Református Egyház Református Egyház és Iskola című hivatalos lapjának a főszerkesztője lett, ahol írásai jelentek meg például a kálvinista öntudatról, Bethlen Gáborról, Gusztáv Adolfról és a protestáns egyháztörténelem nagy eseményeiről. Ezen lap 16. évfolyamának a 49. számában olvasható a nekrológja és a temetésén elmondott halotti beszéd is, amit olvasva

Magda Sándor püspök, a gyászistentisztelet igehirdetője szomorúan mondta el, hogy mennyire nehezére esik a vigasztalás szavait szólni, mikor maga is vigaszra szorul, mert a legjobb barát és a legjobb munkatárs korai és váratlan halála mélyen lesújtotta. **Vargha Sándor**, a helybeli evangélikus gyülekezet lelkipásztora és hűséges barátja Szőke István kötelességtudatát emelte ki, **Varga Imre** a teológiai oktatók nevében búcsúzva elmondta, hogy Szőke Istvánban megtalálható volt Bod Péter szorgossága, Méliusz hitvallói készsége, Szegedi Kis István tudományoszeretete, Sztárai zenei készsége, Geleji ortodox hite, Tolnai Dali János és Szikszay kegyessége. A teológusok nevében **Horváth Zsigmond** búcsúzott, aki

az elhunyt őrálló szerepét emelte ki.

Mi, kései utódai, hálát adunk Istennek, hogy a rozsnyói gyülekezet hitbeli múltja egy ilyen ember kezében volt, akinek életéből erőt meríthetünk, hiszen a visszamaradt iratokból és feljegyzésekből megláthatjuk, hogy hitét megelőző lelkipásztor volt.

Végezetül hadd álljon itt egy, a korát meghaladó gondo-

Püspöklátogatás Rozsnyón 1931. május 12-én. Állnak: Szőke István, Papp József püspöki titkár és Bellágh Barna segédlelkész. Ülnek: Dusza János esperes, Péter Mihály püspök és Tornallyay Zoltán egyházkerületi főgondnok.

lata: „Minden olyan törekvés és munka, amely a múlttal való összeköttetés megszakítására tör, a történelmi múlt tanúságainak felénk ragyogását igyekszik megoltani, elhomályosítani, lebecsülni, egy-egy nemzedék helyes történelmi látását elhomályosítani, tudását rontani, történelmi érzékét gyengíteni vagy kiölni: életgyökereket metsz, életet adó források buzogását fojtja el, halálisan veszedelmes munkát végez.”

Buza Zsolt

Árvaházi éveim legszebb emlékei

Féléves koromtól tízéves koromig a **Nehézy Károly** által létrehozott kiskoszmályi református árvaház volt a testi-lelki otthonom. Szívesen és szeretettel emlékezem az ott töltött évekre. **Balla Rebeka** diakonissza testvér anyai szeretetére, az esténként a Bibliából vagy a *Tamás bátya kunyhója* című könyvből olvasott történeteire. Ezek még ma is figyelmeztető tanulságot jelentenek számomra: én is lehetek a bűn rabszolgája, amit a 467. dicséretünk így fejez ki: „*A bűn szolgája gyáva rab, a Krisztusé szabad.*”

Kedves emlékként maradtak meg az esti tollfosztások, miközben a felnőttébb fiatalok színdarabot játszottak. Olyan élethűen játszották el a részeges édesapa álmáról szóló színdarabot, hogy örökre figyelmeztető maradt számomra a mondanivalója.

A részegen hazaérkező édesapától megretten a felesége és három gyermeke. Egy sarokba összekuporodva, egymást átkarolva figyelik a részeg ember mormogását, aki rövid idő múlva elalszik, és álmot lát. Azt álmodja, hogy a felesége eléje tér, könnyörögve kéri, hagyjon fel az ivással; azután ráborul, és imádkozik érte. Sorra következnek a gyermekek. A legnagyobb megfogja apja két kezét, és megpróbálja összekulcsolni, hogy együtt imádkozzanak. A kezek azonban leesnek, s a fiú csak annyit tud mondani: Istenem, bocsásd meg bűneit, és add vissza nekünk! A középső gyermek homlokra csókolja, és így könnyörög: légy a miénk, apuka. Végül következik a legkisebb.

Az apja lábaihoz kuporodva egész testét átfogja, és könnyeivel eláztatja a részegen alvó apjának arcát csókolgatás közben. Ezután különös fordulatot vesz az álmoké. Az Úr angyala jelenik meg az apa álmában, s kemény szavakkal figyelmezteti: Isten haragja elől nem menekülhet el, a kárhozat felé rohan,

tönkreteszi a családját, ha abba nem hagyja az ivást. Térjen meg Istenhez, és kérje az ő bocsánatát! Erre az apa hangosan felkiált: Ne, ne tovább! Nem bírom tovább! Ekkor az „édesapa” hirtelen felébred, és sírva kér bocsánatot Istentől és családjától. Megígéri, többet nem nyúl a bűn poharához. A család megbocsát, örömeikben sírva összeborulnak, és az angyalok örömeke zárja a színdarabot.

Hetven év óta sem tudom elfelejteni azt a hatást, amit ez a színdarab reám gyakorolt. Még csábítás sem volt életemben a bűn poharához nyúlni. Áldott legyen az én mennyei Atyám, aki vigyázott reám!

Naponta láttuk a falakon elhelyezett nagy képtáblák a széles és a keskeny út képeit, rajta a csábító örömeket, a Sátán eszközeit. Ugyanakkor Isten megmentő szeretetét jól ábrázolták azok a keskeny, de biztonságot adó,

Kiskoszmályi fiú árvák

Istenhez vezető utak. Ezek a képek tanítottak, neveltek és figyelmeztettek bennünket, hogy melyik úton érdemes elindulnunk.

Gyakran meghökkentettek a falra függesztett figyelmeztető táblák: *Jézus mit szol hozzá?* Tényleg, mit szol ahhoz, amit tenni akarok? Megítél vagy örül? Sokszor állítottak meg ezek a táblák rejtett gondolataimban, s nemegyszer akadályoztak meg egy-egy érlelődő bűn elkövetésében. Kezdtém komolyan venni: Isten mindent lát, figyeli életünket, velünk van.

Most tudom csak igazán, mit jelentettek nekünk, 6–10 éveseknek a lelki beszélgetések, a bibliai történetek, az átélt színdarabok, a naponta látható és meg-

figyelhető képtáblák, a szembe-tűnő kérdező falitáblák, a komoly lelki légkör. Mindezek maradandó nyomokat hagytak bennem, elindítottak a lelki élet útján, felébresztették bennem a vágyat, hogy olvassam a Bibliát és olvassak lelki tartalmú könyveket is. A rendszeres bibliaolvasásra csak kicsit később került sor.

A harmincas évek közepén csodálatos élményt jelentett számunkra **Molnár Mária** misszionárius látogatása árvaházunkban, akit oly meleg szívvel köszöntöttünk, hogy csak úgy zengett a kis kórus: „Testvér az Úrban, üdvözlünk, és szívünkben ezt zengjük: Szeretet, szeretet, krisztusi szeretet kösse szívünket össze vele. Hogyha Jézus a vezérünk, a gonosztól nem félhetünk, örömeinket zenghetünk, hallelujah, dicsőség az Istennek!” A több mint harminc pici száj hozsánnázva énekelte az üdvözlő sorokat.

Jutalmul Molnár Mária mindannyiunkat szerető öleléssel és csókkal jutalmazott, mintha valamennyien az ő pitilui gyermekei lettünk volna. Csak úgy sugárzott az arca, amikor Pápua és Pitilu szigetéről, a feketék megtéréséről mesélt. Mi pedig boldogan hallgattuk a tenger zúgását a fülnkhöz emelt tengeri kagylókban, amiket magával hozott. Úgy éreztük, csodálatos dolog lehet ilyen helyen együtt élni a fekete emberekkel, beszélni nekik Isten dolgairól és a megtérés útjára elvezetni őket. Csodálkoztunk azon, hogy Isten hatalma milyen végtelen és kegyelme mennyire határtalan. Örök nyomot hagyott bennünk ez a felejtetetlen találkozás, amelynek áldása csak évek múlva mutatkozott meg életünkben, amikor már mi magunk is megtapasztaltuk Isten szeretetét, hatalmát és bűnbocsátó kegyelmét.

Legyen áldott a mi Urunk, hogy e lelki élmények felelevenítése az Isten felé vezető úton való elindulásomra emlékeztettek. Ővé legyen a dicsőség e drága emlékekért!

Szenczi László

Az alapokról, avagy a fundamentumokról

Miután leköszöntem a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház főgondnoki szolgálatáról, nem veszek részt egyházkerületünk irányításában. A két egyházi törvényszék döntéseiről utólag értesültem, az enyhén bulvárízű országos hírverésnek is csak néhány hulláma ért el asztalomig. Az ítélkezésben így vagy úgy érintett ügyekhez nincs jogom hozzászólni, az ítéleteket nem bírálhatom felül, a bírák nyilván minden tény, körülményt ismertek és mérlegeltek, s egyházunk Alkotmányának és törvényeinek szelleme és betűje szerint hoztak ilyen vagy olyan ítéleteket. Isten és az emberek előtt ők felelnek döntéseikért. Ebben a zavart világban még a válásos emberek egy része sem gondolja végig, mit követel az ó- és újszövetségi kinyilatkoztatás az emberektől általában s a keresztyén felekezetek lelkipásztoraitól, különösen a nemiség és a házasság dolgaiban, ezért mint olyan ember, aki egyházáért felelősséget érez, szeretném megmutatni a protestáns normák alapelveit.

Lukács evangélista írja könyvének 6. részében: „*És mikor megvirradta, előszólította az ő tanítványait és kiválasztotta azok közül tizenkettőt, akiket apostoloknak is nevezte...*” A szolgálatát kezdő Jézusról van szó, arról, hogy elhívott férfiak miként kezdték Mesterük (Professzoruk) társaságában a szó szoros értelmében is kijárni az új Isten-szövetség egyetemét. Lukács meg is nevezi őket, névsoruk közismert, ők a négy evangélium mellék-, majd Az apostolok cselekedetei című bibliai könyv főszereplői. Görög szóval apostolok, magyarul követek, megbízottak, kiküldöttek, akikre Mesterük a megújított ószövetségi válás világméretű terjesztésének gigászi feladatát bízta, nemzedékről nemzedékre. Az apostolok utódait, Jézus mai tanítványait papoknak, lelkészeknek, lelkipásztoroknak, prédikátoroknak nevezzük, de szolgálatuk lényege nem változott: éltetniük kell a hitet, ahol él, és terjeszteniük ott, ahol kialudt vagy föl sem támadt. Ők a mindenkori jelen apostolai, akiket többféle eskü kötelez a hű, hívó és hiteles szolgálatra.

A protestáns egyházak alapja hangsúlyosan Jézus, az ő evangéliuma és annak forrása, az Ószövetség. A Biblia, a teljes Szentírás. A biblikus felekezetek alkotmánya a Tízparancsolat, amelynek 7. cikkelye a héber eredeti hű fordításában görögül így szól: „*Ú moikheüszeisz!*” Szabatosan magyarul: „Ne törj

házaságot!” Latinul ugyanígy: „*Non moechaberis!*” A mondatot Károli Gáspár a 16. század végén így magyarította, így is vált közkeletűvé: „*Ne paráználkodjál!*” – de lelkészeink, akik tanultak hébert, görögöt és latint, tudják, hogy a parancs a házasságtörés tilalmát tartalmazza. Nem a nemi aszkézist rendeli el, hanem a házastársak és a gyermekek boldogságát, a családot, a társadalmat, a nemzet egységét biztosító házastársi hűséget védelmezi.

A 10. cikkely a tilalmat egy másik irányban ismétli meg: „*Ne kívánd a te felebarátodnak... feleségét, se szolgáját, se szolgálóleányát...*” (2Móz 20,17). A két cikkely együttes üzenete: Ne verd szét házasságot, se embertársadét!

Jézus tovább szigorítja, ösztöneinkre is rávetíti a tilalmat: „*Hallottátok, hogy megmondattam a régieknek: Ne paráználkodjál! Én pedig azt mondom néktek, hogy ha valaki asszonyra tekint gonosz kívánságnak okáért, immár paráználkodott azzal az ő szívében*” (Mt 5, 27–28). Aki vét a bibliai törvények ellen, az embertársain, hitvesén, gyermekein, rokonain is soha be nem gyógyuló

sebet ejt, s beláthatatlan veszélyeknek szolgáltatja ki őket. Magát is megsebzí vele, s még cinizmusa sem hoz számára gyógyulást.

Nem véletlenül minősítette János, A jelenések könyve szerzője Rómát a „Nagy Paráznaként”. Róma, hogy mai kifejezéssel éljünk, liberálisan vagy még inkább neoliberalisan kezelte az erkölcs széthullását, s a keresztyénség éppen a vallást és társadalmat átható, szigorúan kodifikált erkölcsi alapú törvényeinek fölényével kerekedett a világbirodalom fölé. Fegyvertelen volt, csak szigorú erkölcsi jogrendjét kínálta

föl a züllött császárkori társadalomnak. Róma föltámadt, látjuk, halljuk, olvasuk éjjel és nappal, megszoktuk, és hat ránk, mindnyájunkra, a keresztyén egyház felekezeteire is, s a modern liberalizmus, amely egyre inkább erkölcsi nihilizmusba züllik, mind több és több területet követel magának. Védi az eltévelyedéseket, az aberrációkat, a perversziókat, értelmezi, magyarázza, menteti őket, történelmi és állati analógiákat keres, és jogokat követel számukra. Undorító, magamutogató, provokáló felvonulásokat szervez a szerencsétlen, vakvágányra futott ösztönű nőknek és férfiaknak, akik így követelik bizarr jogait, a házasság és a gyermeknevelés jogát. A Vezúv kitörésekor egy zsidó vagy egy helyi öskeresztyén férfi ezt róttá nagy betűkkel egy pompeji ház falára: „Szodoma és Gomorra”. Célzás volt ez a két ókori bibliai és a császárkori itáliai város erkölcsi közállapotainak kapcsolatára. Bordélynegyedek, törvényes vagy illegális zónák, leány- és gyermekkereskedelem, pót- és ajzószerek boltjai, vegyszeres és véres születésszabályozás, a prostitúció közvetlen és áttett, magamutogató formái, a férfi és női magányosok („szinglik”) szétharapózott divatja, leszbikusok, homoszexuálisok és pedofilok, elváltak és válófélben levők, transzvesztiták, pornósztárok, pornólapok és -filmek, pornócsatornák, meglegházasságok, egymás feleségét/férjét elcsábító és barátjuk lelkén-életén, gyermekein örök sebeket ejtő barátok/barátnők, kirúgott férjek és apák, más apák által nemzett gyermekeket nevelő férfiak – ismét a császárkori Róma napjait és éjszakáit éljük. A világi törvény semminek útját nem állja, csak követi a bűnt, s próbál rendet tartani a gazdasági, anyagi, társadalmi következmények zürzavarában. A világi társadalom erkölcsi mérge az egyházak életébe is beszívárgott, pedig a megelőzésre a keresztyénség erkölcsi törvényei kínálják a receptet. Ha a világ elfogadja őket, talán még meggyógyul. Ha nem, akkor emberi számítás szerint, s ez már megszületett, belátható időn belül legalább az európai kultúra és civilizáció épülete mint egy új Babel összeroppan.

A bibliai normákból következnek a konkrét szabályok és kötelezettségek, a csúcsok csúcsán a templomi eskütételek.

(Befejezés a 10. oldalon)

(Befejezés a 9. oldalról)

A házasulandó jegyesek a református templom úrasztala előtt ezt mondják: „*Én X. Y. esküszöm az élő Istenre, aki..., hogy ezt a nőt/férfit, akivel itt kézenfogva állok, szeretem... Vele megelégszem, vele szentül élek, vele tűnök, vele szenvedek, őt sem egészségében, sem betegségében, sem boldog, sem boldogtalan állapotában holtomiglan vagy holtáiglan hitetlenül el nem hagyom, hanem egész életemben hűséges segítő-társa leszek. Isten engem úgy segítjen.*” Házasságukat („Hallotta Isten, hallották az emberek...”) a lelkész a tanúk és a gyülekezet előtt megáldja.

Ezt mondják a lelkészek és lelkésznők is, amikor laikus vagy pap jegyesükkel (szerelmükkel) házassági fogadalmat tesznek. Őket az eskü kétszerezsen kötelezi a hűségre, a házastársáért, önmagáért és gyermekeikért megvívandó éjjel-nappali harcra. Naponta látjuk a híradásokban, miként szegik meg esküjüket és fogadalmukat a gazdaság, a közélet, a közigazgatás, a politika közszereplői. Európa nagy részét s a fél világot a 20. században tömeggyilkosok rugdosták a romlásba, s néhány poszt-kommunista országot ma is esküszögök és volt bűnözők irányítanak. Nagystílú, milliókban és milliárdokban játszó megélhetési bűnözőknek becézgetem őket, gyöngébb vagy szorultabb pillanataikban, intimebb körben maguk is beismerik, mit követtek el országuk ellen, következmények nélkül. A laikus társadalom csupa álság, hazugság, esküszegés, bűn, agresszió, lopás, rablás, csalás és gyilkolás. Kell hát lennie egy társadalmi képződménynek, amely a lecsú-

Az alapokról, avagy a fundamentumokról

szott, kiábrándult, följazott és fölkorbácsolt ösztönvilágú európai társadalmat, amely a keresztyénség romjain téblábol, szédeleg, báméskodik, szilárdan megáll, s amelybe a lápban fuldokló világ bele tud kapaszkodni, hogy ha még van némi erő a karjában, kihúzhassa magát belőle. De ha ez az ág elkorhadt, lehetetlen belekapaszkodni, mert maga is a mocsárba reccsen.

A lelkészek, esperesek, püspökök, a református egyház világi vezetői (presbiterek, gondnokok) és az egyházi bíróságok tagjai hosszú, részletező esküvel fogadják meg, hogy mindenben a Szentírás és az egyházi törvények betűje és szelleme szerint fognak élni és szolgálni. Aki megsérti őket, nemcsak Isten, hanem az egyházi törvények büntetését is kihívja maga ellen. Régi igazság, hogy a parókia (plébánia, teológia, kolostor, zárda) falai üvegéből vannak, a gyülekezet mindent tud, és mindenre emlékezik, s a lelkész szavainak hitelét cselekedetein méri le. Minden tisztességes intézmény védi egységét, önazonosságát, hitelét, tiszta arculatát; az egyház nem képezhet kivételt, mert csak hitelesen végezheti evangéliumi szolgálatát.

A lelkipásztor nem mondhatja híveinek, hogy tartsák magukat szigorúan esküjükhöz, amelyeket ő maga megszegett. Egy-egy ország választói évekig el kell viseljék kormányosaik hazugságait, linkségeit és egyéb bűneit, még ha évekre tönkremennek is bele, de az egyház a világi mintát nem követheti. Isten

előtt áll, neki tartozik felelősséggel hiteles szolgálatáért.

A Szentírás nem írja elő a cölibátust, a zsidó, a görögkeleti és görög katolikus, valamint a protestáns papok házasságot köthetnek és családot alapíthatnak. A világi törvények megengedik a válást, elvben a lelkészek házassága is fölbontható, de rájuk hatványozottan vonatkoznak a Szentírás erkölcsi tilalmi és parancsolatai. A papok is csak emberek, ilyen lett a világ, halljuk mindenfelől, s ha a papok házasodhatnak, miért ne válhatnak el?

A köteles emberi (társadalmi) felelősség mindenkit arra int, hogy ne hirtelen föllángolással, hanem megfontoltan, kiértelt, szeretetre épülő szerelemmel válasszon magának házastársat, hogy visszavonhatatlan érvénnyel mondhassa végig templomi esküvéseit. Elválhatnak, de csak akkor, ha az egyik fél vét a 7. és a 10. parancsot, a belőlük eredő törvények és Jézus tilalmi ellen. Ha vétett, legalább egy időre távoznia kell szolgálatából. Az egyház nem válhat „következmények nélküli orszaggá”. A távozásra is esküt tett, amikor a palástot fölvette. Ha bűnbánatot gyakorol, s ennek tapasztalható, hiteles jelét adja, visszatérhet a szószékre. A keresztyénség a bűnbánat és a bűnbocsánat vallása, egyházunk is a bűnbocsánat felekezete.

Koncsol László
(Szabad Újság, 2008/21)

Isten létezésének bizonyítékai

Nagytiszteletű Szerkesztőség!

Isten kegyelmének állandó érzése tölti el egész lényemet, ami meghatározza életszemléletemet, és a mindennapi életképet sajátosan színezi, értelmezi.

A kegyelem ténye az, hogy kilencven felé közeledve, életszükséglet számomra a mindennapi fizikai és szellemi munka. (Színtere a kert–szőlő és az íróasztal: német–latin fordítás). A hallásom gyengülésén kívül évtizedek óta semmilyen egészségügyi problémám nem volt. Mindezekért nagy hálát érzek Isten iránt, mivel ez kegyelmének a bizonyítéka.

A kegyelem érzése sajátos világméretű tár elém, ami nagyon komor, rosszat sej-

tető, aggodalomra ad okot. Az embervilágban végbemenő események és a természet világának eseményei egyre világosabban Isten komoly figyelmeztetéseinek tűnnek fel előttem, s azt mutatják, hogy az emberiség nem jó úton jár. Tények: a tudomány egyik legfontosabb célja, hogy minél pusztítóbb fegyvereket készítsen, a gyűlölet térhódítása a világban (afrikai és ázsiai háborúk), a világszerte napirendszerű természeti katasztrófák, a globális felmelegedés.

Aggasztó, hogy a fenyegető tényeket még az egyházak sem veszik komoly isteni figyelmeztetésnek, az egyházi sajtóban erről kevés szó esik.

Miért figyelmeztet Isten? Azért, mert a mindennapok azt mutatják, hogy az emberiség nagy része számára nincs is Isten, vagy ha van is, olyan gyámoltalan, tehetetlen, öreg, hogy nem kell figyelembe venni. Aggasztó, hogy az egyházak e magatartás ellen csak hangfogóval és ritkán szólnak, tiltakoznak. Pedig a világ (és benne az emberiség helyzete) oly katasztrofális, hogy megújulásra, reformációra volna szükség – amíg tart a kegyelmi idő. Az egyháznak Isten valóságos létezéséről határozottabban kellene bizonyosságot tenniük, szüntelen.

Időmilliomos lévén, a reformáció irodalmának mezején barangolva azt tapasztaltam, hogy a reformáció előhár-
(Befejezés a 11. oldalon)

Isten létezésének bizonyítékai

(Befejezés a 10. oldalról)

cosai és a reformátorok a megújulás első fontos lépésével, Isten létének bizonyításával kezdték. Egyszerűen, az értelem számára felfoghatóan tettek bizonyosságot Isten létéről, az emberrel való szándékaról, és ezzel elkezdődött a megújulás.

Egy ilyen egyszerű, érthető bizonyosságtételt mellékeltem annak igazolására, hogy az elmondottakat nem az újamból szoptam ki. Kíváncsún tartom, hogy a megújulás szükségességét egyházunk sajtója erőteljesebben hangoztassa.

Búcsi Lajos

Pictetus:

Isten létezése

A teológia Istenről és az isteni dolgokról szóló tudomány, mindenekelőtt azt fontos tudnunk, hogy valóban létezik-e Isten. Vagyis hogy van-e egy végtelen Létező (lény), aki igen tökéletes és minden más létezőnek oka, létrehozója, előidézője?

Én bizony megvallom, hogy ez az alapok annyira nyilvánvaló, hogy inkább állítani kellene, mint vizsgálni. E magyarázat szükségességét valójában az váltotta ki, hogy sokan azt az esztelenséget igyekeznek maguknak és másoknak beszélni, hogy semmilyen istenség nincsen.

Az ilyen érvek (vagy inkább emberi okoskodások) ellen harcolni kell. Elmondom ezért mindazt, ami nekem ezzel kapcsolatosan különösen nagyon fontosnak látszik. Az első kivüláglik az egész mindenség gépezetéből, annak egész rendjéből, minden teremtmény szépségéből, amint minden létező egymás számára van teremtvé, következik a teremtmények közötti összhangból, amely csak tökéletes, igen bölcs Lénytől származhatott. Akik eszüket használni akarják, ezt megértik, mert azt állítani, hogy a legkisebb részecskék találkozása és összekapcsolódása a véletlen műve, nem csak az ész számára sem elegendő, kielégítő és meggyőző. Ha valaki úgy véli, hogy ez lehetséges, miért nem gondolja ugyanazt – mondja Cicero a *Natura Deorum* című könyve II. fejezetében –, amikor huszonegy különböző formájú betű (aranyból vagy bármiből) összekerül, amiből itt a földön lehetne évkönyveket készíteni és el lehet olvasni. Nem tudom, hogy mi

módon lehet a szerencsének, véletlennek tulajdonítani? Ha a világ atomok véletlen találkozásából keletkezett, miért nem keletkezik ház, templom vagy más egyéb ma is véletlenül, amely sokkal kisebb és könnyebben megvalósulhatna? Eddig Tullius vélekedése.

A második érvm abból adódik, hogy minden, ami a világban van, meghatározott cél felé igyekszik, bár az számunkra nem mindig ismert. Aki mindent az így meghatározott vég felé képes irányítani, lehet-e más, mint egy végtelen, tökéletes lény?

Mondható az, hogy az egyes lények maguk határozzák meg a saját végüket? Mert ha több dolog az ész számára fölfogható, sok minden az értelmet felülmúlja. Mert nem csak úgy találomra készíti az ember az edelt a test számára, és az nem csak úgy találomra megy a test valamely részébe. Mindennek oka, célja van. Képtelenség azt mondani, hogy minden az anyag természetéből adódik, hacsak arra nem gondolunk, hogy a természet az anyagtól különböző – létező – igen bölcs, hatalmas, mindenre képes valami. Ilyen létező csak az Isten lehet.

A harmadik bizonyíték az anyag fogalmából adódik, amiből a világ keletkezett, és a mozgásból, amit az anyag képességgel kapott. Mert az anyag vagy öröktől fogva van és magától lett, vagy valaki a

semmitől hozta létre. Nyilvánvaló, hogy öröktől fogva való lételt tulajdonítani valaminek, mint az anyag, képtelenség, de hasonló a magától lételem gondolata is. Ha pedig valaki, egy legfőbb Lény, a semmitől hozta létre, az nem lehet más, mint Isten, minthogy végtelen hatalom szükséges ahhoz, hogy a semmitől valami legyen. Ilyen hatalma pedig csak annak a létezőnek lehet, akit mi Istennek nevezünk. Továbbá a mozgás is vagy az anyag lényegéhez tartozik, vagy azt valaki belehelyezte. Hogy a mozgás az anyag lényegéhez tartozna, véleményem szerint ép elméjű ember nem állíthatja. Azt sem tételezheti fel senki, hogy a világot teremtmő mozgás az anyag lényeges része. Szükséges tehát beismerni, hogy valaki

létező a mozgást az anyagba belehelyezte, vagy a mozgást a világ formálására rendelte, nem pedig valami rendetlen tömeg összeállítására. Ez a létező az a tökéletes lény, akit mi Istennek nevezünk, akit mindenki megláthat és megismerhet, ha nem elvakult.

A negyedik bizonyíték nemcsak az emberi test felépítéséből tűnik ki, amit nem lehet eléggé megcsodálni, hanem a lelkünkben is, amely vagy örök, vagy az anyag származéka, vagy más, külső létező teremtette, öröknek senki sem meri mondani, anyagból származtatni képtelenség. Ki hinné el, hogy csak úgy, magától a hatalmas élettelen tömegből lelki gondolkodó, szellemi lény jöhetne létre? Olyan rendkívüli, aki mindent átgondol, gondolkodásával átfogja az egész mindenséget: látja a jelent, emlékezik a múlt-ra, megsejti a jövőt. Kitalál sok művészetet, csodás dolgokat készít, örökkévalóvá, istenné akar lenni. Bejárja a földet, átkutatja a tengereket, a föld rejtett tájain is. Tehát alkotót feltételez. De hát ki lehetne az, ha nem Isten, azt senki meg nem mondhatja. Add hozzá mindezekhez a test és lélek csodálatos kapcsolatát, milyen gondolkodó képessége van a léleknek, amely mozgásra készíti a testet, amely mozgás ismét gondolatokat ébreszt.

Ötödik bizonyíték. Minden bizonyíték között a legteljesebb a következő: honnan van az, hogy az emberek az egész földön fajra, vallásra, hazára való tekintet nélkül inkább arról vannak meggyőződve, hogy van Isten, minthogy nincs, és inkább lealacsonyodnak kövekhez és fákhhoz a büszke halandók, mintsem hogy Isten nélkül legyenek.

Végül az utolsó bizonyítékot nyerhetjük a lelkiismeret erejéből és annak furdalásából. Ennek érzését eltompítani, vádjait elkerülni, határait meghíúsítani nem lehet, amelynek mardosásánál nincs élesebb fájdalom. Honnan lesz, hogy a bűnös szívében a bűnös érzések nyugodtan tanyáznak, de egy levélzörrenéstől az egész emberi test megremeg, vagy ha fűg gyíkok bontják meg a zöld bokrot. Nem kivételek azok sem, akik a földön nem ismertek el maguknál feljebb valót, akik nem szégyenlették magukat istenként tiszteltetni, mint például Caligula, akiről olvassuk, hogy senki sem gyaláztatta nála jobban az isteneket, mégis nyomorultan remegett, amikor mennydörgött az ég. Mindezek vajon miből származnak, hacsak nem valami ítélő-létező megsejtéséből, akit bár nem lát, mégis nagyon fél a bűnös.

Fordította: Búcsi Lajos

Kedves Olvasóink! Összevont lapszámunk közepén más tipográfiát találunk: testvéregyházkerületünk, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapjával, a Harangszóval ismerkedhetnek. Egy őszi megállapodás alapján válogattunk az idei számok cikkei közül, a Harangszó ugyanezt teszi a Kálvinista Szemlével. Legyen áldás a partiumi cikkek olvasásán is! (–akb–)

HETEDIK KÜRTSZÓ Pénzt vagy életet!

NEM IS OLYAN RÉGEN, az egyik szilágysági lelkész kolléga mesélte, hogy konfirmációi ebédre volt hivatalos. Meglepődtem, hisz decemberben nincs konfirmáció, különösen nehezen elképzelhető a rendtartó szilágysági gyülekezetekben. Aztán kiderült, hogy az illető gyülekezet munkaképes családjainak zöme németországi vendégmunkásként keresi kenyerét, és úgy leköti őket a munkahelyük, illetve annak szezonalitása, hogy gyermekük konfirmációjára sem jönnek haza. Jönnek amikor tudnak, s akkor összehívják a rokonságot és megtartják az ünnepi ebédet.

JANUÁRBAN az Avasban voltam imahéten, és ahogy lenni szokott, szó szót hozott. Elmondták, hogy a település fiataljainak jó része szintén vendégmunkásként dolgozik, de éppen tömegestől hazakerkeztek. No, nem az imahét végett, hanem mert az egyik nagyszüleire hagyott gyermek öngyilkosságot kísérelt meg. A hír nyomán a szülők pánikszerűen rohantak haza, látni otthon hagyott szemük fényét.

ELHISZEM, hogy sokaknak elege van a 2–300 eurós fizetésből, az állandósult létbizonytalanságból és csábító az 1000–1500 eurónyi nyugati fizetés. Meg lehet érteni, ha valaki úgy gondolkodik, hogy öt-tíz évig elvállal bármilyen megalázó rabszolgamunkát, de tudja azt, hogy tíz évnél kinti munkának ugyancsak lesz lát-

szata idehaza. Lesz, ha csupán házban, pénzben, autóban mérjük.

DE MI LESZ 10 év múlva az új nemzedékkel? Azokkal, akikért már most haza kell rohanni? Azokkal, akik apjuk-anyjuk nélkül nőnek fel? Akikkel már most senki sem bír, nemhogy a nagyszülők? Azokkal, akiknek „konfirmációja” szeptemberben, decemberben van? Akiknek a szülői szeretet, gondoskodást és ráfigyelést hazaküldött pénzzel és nyugati cuccal kárpótolják?

FÉLEK, hogy esztendőket keserves munkája semmivé lesz. Hamis reménységnek fog bizonyulni több ezer összekuporgatott euró megtartó ereje.

FÉLEK, hogy jönnek a jogging-elegáns szülők és panaszkodni fogják: a gyerek eljártékgépezett mindent, a gyereket „örizetbe” vették kábítószerforgalmazás gyanújával, a gyerekek mindent megadtam és rám se néz, a gyerekek lelépett, a gyerekek... a gyerekek... a gyerekek!

NEM TUDOK megoldást kínálni. Csak annyit tudok, hogy számvetést kell készíteni: pénz, vagy életet? Mit nyerek? Még nem is hosszú távon, csupán az e világi életre gondolva...

VANNAK kincsek, melyeket a moly és a rozsdá megemészti!

Forró László

„legénykedés” következik, annak minden belátható vagy beláthatatlan következményével. Nem a hitükben, hanem a nagykorúságukban erősödnek meg, nem a keresztyén szabadságot, hanem a pogányos (liberális) szabadosságot gyakorolják.

Így csak – legjobb esetben – hagyományörző és nem hitvalló tagok lesznek az egyházban, de az is lehet, hogy a konfirmáció a számukra kikonfirmálás az egyházból és a gyülekezetből, aminek eredménye az, hogy sem hitben, sem vallás-, sem pedig nemzettudatban nem beszélhetünk megerősödéstről. Semmi keresztyénit sem vallanak és semmit sem vállalnak.

Mit fogadtak meg a szülők és keresztszülők, illetve a lekonfirmált?! Talán nem is emlékeznek rá.

M. B.

OLVASÓLÁMPA Egy megélt és teljesített üzenet

Molnár József Károly *Misztótfalusi Kis Miklós bölcsőjének üzenete* című könyvét olvasva arra a határozott meggyőződésre jut az ember, hogy az újkor hajnalán élt nagy magyar betűmetsző és könyvnyomtató mester, a könyvkultúra és a népoktatás úttörője olyan példát mutatott, küzdelmes életével olyan üzenetet hagyott az utódokra, amely a ma emberére is érvényes és teljesítendő.

A szerző fiatal lelkészként Misztótfaluban kezdte hivatásának gyakorlását, és a hely szelleme – a genius loci – annyira megérintette, hogy egész életére elkötelezettje lett ennek az egykor jelentős máramarosi település és nagy szülőttje, Misztótfalusi Kis Miklós hírneve terjesztésének, megőrzésének. Példamutató bátorsággal és céltudatossággal tette mindezt a legnehezebb időszakban, 1950 és 1980 között, amikor az efféle tevékenységet a kommunista hatalom akadályozta, sőt tiltotta, üldözte. A veszély, az akadályoztatás nem tántorította el kitűzött céljától, a nehéz körülmények között, a nagy kultúrközpontoktól távol és elszigetelten megtalálta a módját, hogy tudományos segítőkre, támogatókra tegyen szert. Olyan nagynevű, tudós személyiségekkel lépett kapcsolatba, mint Jakó Zsigmond történészprofesszor, Kós Károly író, építőművész, Debreczeni László művészettörténész, Szabó T. Attila nyelvész-professzor, Benkő András esztéta, zenetörténész és még sokan mások. A megkeresettek méltányolták az ismeretlen falusi pap nemes szándékát, igyekezetét, segítettek törekvései megvalósításában. Ezen erőfeszítések eredményeit tárja az olvasó elé ez a könyv, amelyből megismerjük Misztótfalu gazdag múltját, református egyházának és iskolájának történetét, műemlék templomának és művészettörténeti értékű klenódiumainak, régi harangjainak leírását, az itt lakó szorgos emberek évszázados megvalósításait, de a múltbeli sorscsapásokat, tragédiákat is.

A könyv második része a település nagy szülőttjének, az egykor európai hírnév betűmetsző-könyvnyomdász Misztótfalusi Kis Miklós életét, munkásságát, emlékének, kultuszának ápolását tárja az olvasó elé. A szerző, túlzott szerénységgel elhallgatja saját szerepét, az általa elért eredményeket, de a könyvben leírt tények magukért beszélnek. Aki olvassa, meggyőződhet róla, hogy Molnár József Károly megértette és teljesítette Misztótfalusi Kis Miklós bölcsőhelyének üzenetét.

Kupán Árpád

GONDOLATOK...

...A konfirmációról

A latin eredetű szó egyértelműen megerősítést jelent. E megerősítés tulajdonképpen és gyakorlati lényege: felhatalmazás a keresztséget követő második szentség (sákramentum) felvételének a gyakorlására.

Mivel a konfirmáció hitben való megerősödést kellene eredményezzen, elmondhatjuk, hogy ez nem igazán valósul meg abban az emberben, aki csak nagyon ritkán, vagy soha többé nem él az úrvacsora jegyeivel.

A lelkipásztor által megkonfirmált ifjút lekonfirmálnak tekintik, amit legtöbbször és a legtöbb helyen nagykorúsításnak tekintenek: a lekonfirmált lány eladóvá válik, a fiú legénnyé, így aztán nem egyéb, mint a „leánykodás”, nagylánykodás vagy

ÖKUMENIKUS KÖZÖSSÉG A BÁNSÁGBAN Resicabányai „nyelveken szólás”

Mint minden esztendőben a rendszerváltás óta, idén is január 18. és 25. között tartották az imahétet Resicabányán. Az istentiszteleteket nyolc templomban, hét nyelven, 28 lelképásztor részvételével tartották.

Azt is örömmel jelezhetjük, hogy minden templom megtelt. Egyik-másik, kisebb befogadó képességű zsúfolásig volt telve a különböző felekezetű és nemzetiségű gyülekezetek tagjaival. A Bánságot – közelebről a Bánáti Hegyvidéket – kevésbé, vagy egyáltalán nem ismerő keresztyének talán el sem tudják képzelni, hogy az együttélés egymásrautaltsága hogyan csúcsosodik ki olyan lelki áldásokban, amelyeket a „nyelveket egyező hitre” hitvallásával közösen megélve fejeznek ki ezen a tájon.

Az egyetemes imahét istentiszteletein Resicabányán hét nyelven (néha még többön is) beszélnek: azaz olvassák az ígét, mondják a Miatyánkot, imádkoznak és énekelnek. Az idén nem volt cseh és bolgár anyanyelvű lelkész, így „csak” magyarul, románul, németül, szerbül, horvátul és ukránul hangzott el sok ének és ima abban a nyolc templomban, amelyben ebben az évben sor kerülhetett az ökumenikus istentiszteletekre (két román ortodox, két római katolikus, evangélikus, szerb ortodox, görög katolikus és református).

A lelkészi részvétel számadatai is sokatmondóak: tizenkilenc román ortodox, két református (alulírott nyugalmazott és Meggyasszai Bíró Attila parókus lelkészek), három görög katolikus, három római katolikus, egy ukrán és egy szerb ortodox lelkész vett részt az istentiszteleteken.

Az idén egyetlen helybeli felekezetnek sem volt rangosnak mondható vendég igehirdetője (püspök, esperes, teológiai tanár), s talán ennek is köszönhető, hogy az ortodox templomokban is volt szabadon mondott imádság, szabadon választott áldás-szöveg, illetve minden nyelven el lehetett mondani a Miatyánkot is.

A záróistentisztelet, már szinte hagyományosan az idén is a református Templom és Iskola épületében volt, amelyet szintén a hagyománynak megfelelően, a gyülekezet és a lelkészek számára is szeretetvendégség követett.

A „Szüntelenül imádkozzatok” (1 Thessz 5,17) gondolata, üzenete sokféle árnyalatban vagy „kihangsúlyozással” jelentkezett estéről estére, de talán a leginkább így tömöritethető: dolgozva imádkozzatok és imádkozva dolgozzatok!

Makay Botond

HÍRVIVŐ

A KOMMUNIZMUS ÁLDOZATAIRA EMLÉKEZTEK

A várad-újvárosi templomban tartott február 24-i istentiszteleten Csúry István helyettes püspök hirdetett ígét a Mt 16, 15–16 alapján. „A kommunizmusban nemcsak megtevesztették az embereket arról, hogy ki Krisztus, de tagadták is.” Az igehirdető arról is szólt, hogy ma is sokan megtagadják Krisztust, s nem veszik komolyan a keresztyének hitét. A hívő emberek felelősségét is hangsúlyozta: tovább tudják-e mondani hitüket, Krisztusukat?

Sándor Lajos házigazda lelkész vendégköszöntő szavait Meleg Vilmos színművész szavaltai követték, majd Halász Árpád, az 1945–1956 közötti magyar Politikai Elítéltek közösségének tagja szólt

fel. Kiemelte: a magyar értelmiség nagy része hűséges maradt a kommunista ideológiához, önkéntes vakságban maradt a rendszerváltás után is. Beszédét a Magyar hiszekeggel zárta, melyet fennállva mondott vele a gyülekezet.

Tőkés László, a megemlékezés fővédnöke rámutatott: könyvtáryi mű született a hallgatás falának áttöréséről, ma már ki lehet mondani a kimondhatatlant. Azonban nem elég bemutatni a kínzásokat, a következményeket, hiszen továbbra is hiányzik a jóvátétel, a kommunizmus elítélése. Az eredmények közé sorolta a kommunizmus áldozatainak emléknapiját, melyet Kovács Béla kisgazda párti vezető el-

TOLLVONÁS

Olvasd Wass Albertet? Miért?

A sepsiszentgyörgyi vártemplom mögött hallottam először Wass Albert nevét. És a verset, amelyikben elfolyik a víz, de a kő marad. Szinte hatvan éve, 1950-ben. Hatodikos kisdíák voltam, aki pedig elmondta a verset, másodéves teológus.

A székelyföldi gyermekkort nagyváradi évek követték. A Kosuth és Petőfi rádió műsorának nem tudott akadályt állítani az országhatár. Később a magyar televízió adásainak sem. Nem csak Szatmár és Bihar magyarjai, de a bécsi döntéskor az anyaországhoz vissza nem kerülő aradi-bánsági szórványmagyarok számára is ott volt a lehetőség: felfelé nézni, hiszen volt – Illyés Gyula szavával élve – „haza a magasban”.

Aztán hosszú időre Erdély közepébe kerültem. Annyira elzárt országgrészebe, hogy a hazai írott és elektronikus sajtó színmagyar családokat is román nemzeti öntudatra nevelt: a hazai szellemi kínálat fogyasztására rákényszerült nemzettársaim hiánytalanul fel tudták sorolni a román színházi és filmvilág, sportélet kiválóságait, és büszkéek voltak rájuk. Magyarországi kortársak közül viszont jóformán senkiről sem hallottak.

A napjainkban végre felfedezett, lelkesen olvasott és hevesen bíralt Wass Albert munkássága ezt a világot bolygatta fel. Székelyföldön vagy Partiumban természetesebb a veretes magyar mondatok, az önmarcangoló honvágy és hazaszeretet fogadtatása, és csak az Erdélyi Medencében kelt csodálkozó értetlenséget vagy megdöbbenéssel kísért késői felocsúdást? Sajnos, nem egészen így van. A mai anyaországi szemléletet a minden emberi értéket tagadó és durván gúnyoló szabadosság uralja, és ezt a pénzimádó, önző, gyűlölködő magatartást sulykolja határon innen kultúrafogyasztók agyába is. Még egykori ellenállók is – professzori nyugdíjuk kis kiegészítésével – odaállít azok sorába, akik az igazi hitbeli, nemzeti közösségi értékek tiszteletét ítélik el, lelkesen dicsőítve az ép magyar mondatokat fogalmazni nem tudó, de korántsem művészeti, hanem politikai megfontolásból Nobel-díjazottat.

Ha még számít valamennyire, hogy hol született és melyik nép fia vagy, olvasd a szülőföldjétől erőszakkal elszakított, de lélekben sem hazájától, sem népétől soha el nem szakadó Wass Albert vallomásait!

Péter Miklós

hurcolásának napján tartanak, a Terror Háza múzeum létrejöttét, valamint a Tismaneanu-jelentést, melynek nagy érdeme, hogy Trianon óta elsőként a romániai magyarság sérelmeivel is foglalkozik. Az európai parlamenti képviselő hangsúlyozta: egészen másként alakult volna a református egyház történelme, ha idejében lelepleződnek a besúgók. Szó esett arról is, hogy az európai parlamentben a kommunista múlttal való szembenézést célzó átfogó program indul. Tőkés László arról a kezdeményezésről is beszámolt, mely november 4-ét a kommunizmus áldozatainak emléknapjává nyilvánítaná. A megemlékezés a Partiumi Keresztény Egyetem udvarán az áldozatok emléktáblájának koszorúzásával zárult.

F. T.

Vajon cselekedetek által?

Bizonyára jólesik neked, ha valaki jót tesz veled. Például segít a tanulásban, vagy kölcsönad valamit, esetleg útbaigazít. S ugye te is szeretsz jót tenni másokkal? Örömet szerezni a szüleidnek: igyekszel jól tanulni, figyelmes vagy; esetleg szívesen elmész valakinek bevásárolni és segíteni a ház körüli munkákban, mert látod, hogy rászorul.

De vajon mindez elegendő lenne az üdvösséghez, ahhoz, hogy a mennybe juss? Meg tudjuk mi magunkat váltani? Tudunk annyi jót cselekedni, hogy az elég legyen? Akkor Jézusnak nem kellett volna eljönnie emberi testben a földre, és nem kellett volna meghalnia mindannyiunkért. Érted is!

S mégis úgy gondolod, hogy te jó vagy, mert nem lopsz, csalsz és

nem törtél még be egy üzletbe sem? És hogy körülötted is csupa jó emberek vannak?

A Biblia világosan válaszol: „*Senki sem jó, egyedül csak az Isten*” (Lk 18,19b). Tehát nincsen bennünk semmi jó, és isteni csoda, hogy még tudunk jót tenni! Még a jó cselekedeteink sem tiszták! Vizsgáld csak meg őket, és nézd meg cselekedeteid mozgatórugóját! Mi motiválja őket? Dicséret, esetleg jutalom? Sorold csak magadban!

„*Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez; nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék*” (Ef 2,8–9).

De ahhoz, hogy ezt felismerd és tovább ne erőlködj, meg kell térned!

Vendég Mária

Meg kell térned!

„*Térjete meg hozzám teljes szívvel*” (Jóel 2,12b) – szól az Úr Jóel próféta könyvében, és Keresztelő János is a megtérés keresztességét hirdette a pusztában. Jézus ma is szól: bánjátok meg a bűneiteket, és térjetek meg!

De hogyan is kell ezt csinálni? Ha vicces akarnék lenni, akkor azt mondanám, hogy úgy, ahogy Petike csinálta, mikor az iskolából elkésett. A tanító néni megkérdezte tőle, hogy miért késett el. Hát azért – felelte –, mert annyira csúszott az út, hogy egy métert mentem előre, kettőt pedig hátra. Hogy értél mégis ide? – kérdezte a tanító néni. – Úgy, hogy megfordultam!

A megtérés is egy nagy fordulat az életünkben. Mikor először szembesülünk magunkkal, hogy önmagunkban semmik vagyunk. Hogy nem vagyunk jók, még ha addig jónak is tartottuk magunkat – hogy szükségünk van Istenre. Amikor ezt beismerjük, feladjuk önmagunkat, és Istenhez kiáltunk. Már nem vádoljuk, már nem Ő ül a vádlottak padján, hanem mi. Úgy teszünk, mint az a tolvaj, aki nem menekült el a tett helyszínéről, mint a társa, hanem ő maga szólította fel az elárulónókat, hogy hívják ki a ren-

dőrséget, s megvárta, míg azok kiértek. Beismerte a bűnét, nem futott el a társával együtt, s nem a társát vádolta, hogy ő vitte bele az egészbe. Kész volt vállalni a büntetést.

Ez a beismerés már keresés. Az út kezdete. Mikor feladom magam, mikor elnémulok Isten előtt, mikor már nincs többé vélt igazam. Keresem, hogy mi az ő akarata, keresem a helyet, az alkalmakat, ahol hallok róla. Már nem zárom el magam tőle. Vele akarom élni földi utamat, figyelek rá; engedem, hogy

tanítson. Ugye, a tanító nénitől is csak úgy tudsz tanulni, ha figyelsz rá, ha szót fogadsz neki, ha elfogadod, amit mond, nem gúnyolod ki és a közelében vagy?

Megtérésünk után sem leszünk teljesen mentesek a bűntől, de már két métert megyünk előre, és csak egyet csúszunk vissza. Így jutunk el Hozzá! Jézus keresztye lesz az,

Érdekes! Érdekes?

Focilázban égett Európa. Mi sajnos csak idegen csapatoknak szurkolhattunk, a mieink nem voltak ott. Ott volt viszont egy szlovák futballbíró, L'uboš Michel, akivel érdekes beszélgetést közölt a Týždeň című hetilap.

Többek közt arról is faggatták őt, kik a legkellemetlenebb sztárfocisták. David Beckham nevét említi, akiről azt mondja: hangulatember. A viselkedését a hangulata befolyásolja: tud nagyon aranyos fiú is lenni, de néha elviselhetetlen. Viszont ismer abszolút kiegyensúlyozott egyéniségeket is, ilyen például Kaká, aki noha megasztár, abszolút sportszerű, tisztességes focista. Ez összefügg azzal, hogy mélyen hívő – teszi hozzá a nyilatkozó futballbíró.

Kaká nem a hangulatától függ, hanem Istentől – teszem hozzá én.

–kdl–

Nyári tábor

Élesztő – országos keresztyén ifjúsági találkozó a Fíresz szervezésében (15–99 évesek számára)

Időpont: augusztus 20–24.

Helyszín: Kovácspatak (Párkánytól 12 km-re)

Részvételi díj: 1300–1500,- korona/fő

Jelentkezési határidő: július 20.

Jelentkezni Kiss Miklósnál lehet: **Fíresz Ifjúsági Iroda, 040 01 Košice, Čárskeho 14;** tel.: 0918/540 046 vagy 0903/687 990; e-mail: fíresz@fíresz.sk

Kérünk mindenkit, aki szívén viseli fiatalságunk jövőjének alakulását, ki-tartóan imádkozzék, hogy minél áldásosabb legyen a találkozó.

amire nézünk, amire feltekintünk, és megtéréshez illő gyümölcsöket is fogunk teremni. Hiszen fontosak a jó cselekedetek is: „*Teremjete hát megtéréshez méltó gyümölcsöket*” (Lk 3,8a).

V. M.

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház Zsinati Tanácsa a 31. ülésén, amelyre 2008. június 20-án és 21-én Hanván került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta a 30. ülés jegyzőkönyvét, és tudomásul vette a 30. ülés határozatai kiértékeléséről szóló jelentést.

– Tudomásul vette az egyházmegyei tanácsok azon döntéseit, melyekkel a kérelmező lelkipásztoroknak jóváhagyták, illetve nem hagyták jóvá más kereső tevékenység végzését.

– Figyelembe véve az esperesek javaslatait, a felügyelő lelkipásztorok véleményét és a most szolgálatba jelentkezők kérelmeit, személyi ügyekben (főként kihelyezések és áthelyezések tárgyában) a következőképpen döntött:

Batta István felügyelő lelkészévé 2008. július 1-től Kiss Tibor jókai lelkipásztort nevezi ki.

Kiss Miklós segédlelkészt 2008. július 15-i hatállyal áthelyezi az Örsi Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkipásztora: Molnár Elemér esperes.

Ficzere Tamás alistái segédlelkészt 2008. július 15-i hatállyal áthelyezi a Kamocsai Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkésze: Rácz Elemér esperes.

Tirpák István komáromi segédlelkészt 2008. szeptember 1-jei hatállyal áthelyezi a Komáromszentpéter Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkipásztora: Rácz Elemér esperes.

2008. július 15-i hatállyal kinevezi Marek Kačkoš bezői lelkipásztort a Nagyszeretvai Református Egyházközség helyettes lelkészévé.

Beňadik Adriánt 2008. szeptember 1-jei hatállyal kirendeli segédlelkészi szolgálatra a Barsvárad Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkipásztora: Kiss Pál esperes.

Dušan Brnát 2008. szeptember 1-jei hatállyal kirendeli segédlelkészi szolgálatra a Kassai Szlovák Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkésze: Jaroslav Széles.

Csiba Zoltánt 2008. szeptember 1-jei hatállyal kirendeli segédlelkészi szolgálatra a Komáromi Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkipásztora: Fazekas Zsuzsanna.

Fazekas Szilviát 2008. szeptember 1-jei hatállyal kirendeli segédlelkészi szolgálatra a Barsi Református Egyházmegyébe. Felügyelő lelkésze: Kiss Pál esperes.

Gál Lászlót 2008. szeptember 1-től kirendeli segédlelkészi szolgálatra a Komáromi Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkipásztora: Fazekas Zsuzsanna.

– Jóváhagyta 2008 második félévére a lelkészek teljesítménypótlékát, és úgy ha-

tározott, hogy az esperes-gondnoki értekezletnek a tapasztalatok alapján továbbgondolásra ajánlja a teljesítménypótlékok odaítélésének kritériumrendszerét.

– Jóváhagyta a Segélyalap 2008. évi támogatásainak kifizetését, mégpedig olyan formában, amint azt a kuratóriuma a június 4-én Rimaszombatban megtartott ülésén javasolta.

A Segélyalap kuratóriuma által javasolt általános építési támogatások:

Alistál (imaház korszerűsítése): 50 000 korona, Kamocsa (parókia tetejének cseréje): 150 000, Nyírágó (templom tatarozása): 180 000, Alsókállosa (parókia tetőszerkezetének cseréje): 80 000, Kisbári (templom felújítása): 40 000, Bajánháza (templom javítása): 50 000, Ungpinkóc (parókia felújítása): 150 000, Tussa-Hór (iskola átépítése templommá): 50 000, Lakszakállas (parókia falainak szigetelése): 50 000, Dunamocs (parókia külső felújítása): 100 000, Ipolypásztó (lelkészlak korszerűsítése): 100 000, Tornalja (templomtető átfedése): 30 000, Körtvélyes (parókia fűtésének korszerűsítése): 20 000, Újhely (templomépítés): 100 000, Mokcsakerész (templom javítása): 30 000, Felsőröcse (villámhárító a templomra): 30 000, Padány (lelkészlak és gyülekezeti terem építése): 200 000, Vágfarkasd (templom külső felújítása): 70 000, Perbenyik (parókia tetejének átfedése): 45 000, Bánóc (a templomi ablakok cseréje): 20 000 korona.

A Segélyalap kuratóriuma által javasolt rendkívüli építési támogatás: Csécs (gombafertőzés eltávolítása): 100 000 korona.

A Segélyalap kuratóriuma által javasolt missziói támogatások: Jóká (nyári gyermek- és ifitábor): 83 000 korona, Bátorkeszi (nyári táborok 2008): 104 000, Zseliz (nyári táborok 2008): 100 000, Rimaszombat (Tompá Mihály Református Gimnázium nyári tábora): 40 000, Bodrogszent (ifjúsági hétvége): 5000, Nagyráska (Csillagszemű gyermektábor): 45 000, Bező (nyári ifjúsági konferencia): 40 500, Jóká (bibliaismereti verseny): 34 000, Martos (bibliaismereti verseny): 5000, Deregnyő (presbiteri hétvége): 20 000, Alistál (baba-mama klub): 10 000, Megyerics (szórványgyülekezet lelki építése): 3000, Nagyráska (konfirmandusok találkozója): 5000, Kulcsod (gyülekezeti misszió): 10 000, Tornalja (nyári ifi- és gyermektábor): 15 000, Kisdéres (napközi gyermektábor): 3500, Nagymegyer (gyülekezeti misszió): 10 000, Hanva (ifjúsági konferencia): 40 000, Ladmóc (VI.

református kórustalálkozó): 4000, Királyhelme (gyülekezeti tábor): 5000 korona.

– A Zsinati Tanács a Segélyalap kuratóriumának a 3/2005-ös számú segélyalapi törvény módosítására vonatkozó javaslatait (a befizetések összege ne csökkenjen, hanem módosuljon a befizetések szétosztásának mértéke; a Segélyalap bevételének 50%-át általános építkezési segélyre, 20%-át az alaptőkére, 10%-át rendkívüli építkezési segélyre, 10%-át missziói támogatásra és 10%-át a püspöki és főgondnoki alapra lehessen felhasználni; ha a rendkívüli segély kerete meghaladja az 500 000 koronát, a különbözet legyen átcsoportosítva az általános építkezési segély keretébe) a Zsinat elé terjeszti.

– A bánréve-sajószentkirályi magyar-szlovák határátkelőhelyen januárban felállított emlékmű költségeire 10 000 szlovák korona támogatást hagyott jóvá.

– A Segélyalap missziói alap terhére 44 000,- szlovák korona támogatást (cca. 35 000 cseh korona) hagyott jóvá a prágai református missziói gyülekezet lelkipásztora lakhatási költségeihez való hozzájárulásként.

– Jóváhagyta a rimaszombati Egyházi Iskolai Étterem 2007. évi zárszámadását.

– A Zsinat elé terjeszti a Kassai Szlovák Református Egyházközség átszervezését az Abaúj-tornai Református Egyházmegyből az Ondava-hernádi Református Egyházmegyébe.

– Jóváhagyta a Hanvai Diakóniai Központ 2007. évről szóló évi jelentését.

– Tudomásul vette a Nagymihályi Református Egyházközségben lefolytatott gazdasági vizsgálat eredményét.

– Azzal a feltétellel hagyta jóvá a Szepsi Református Egyházközség ingatlanainak eladását (708-as számú parcella – 1223 négyzetméter, 953-as számú parcella – 4451 négyzetméter, 934-1-es számú parcella – 1845 négyzetméter, 934-2-es számú parcella – 5560 négyzetméter, 917-es számú parcella – 2089 négyzetméter, a 915-ös számú parcellából 1087,75, a 916-os számú parcellából 533,50 és a 914-es számú parcellából 1572,50 négyzetméter, 980/13-as számú parcella – 9350 négyzetméter), ha az egyházközség legalább 20 hektár szántóföldet vásárol a lehető legrövidebb időn belül.

– Utólagosan tudomásul vette és jóváhagyta, hogy az Abarai Református Egyházközség eladta a következő parcelláit: 413-as számú parcella – 4219 négyzetméter, 414-es számú parcella – 6051 négyzetméter, 425-ös számú parcella – 6023

(Befejezés a 16. oldalon)

(Befejezés a 15. oldalról)

négyszetméter, 372/12-es számú parcella – 440 négyszetméter.

– Jóváhagyta 300 000 szlovák korona kölcsön folyósítását a Hetényi Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2013. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5%-ban szabja meg. A kölcsön kizárólag a hetényi lelkészlak felújításának finanszírozására használható.

– Jóváhagyta 200 000 szlovák korona kölcsön folyósítását a Bezői Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2013. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5%-ban szabja meg. A kölcsön kizárólag a bezői lelkészlak felújításának finanszírozására használható.

– Jóváhagyta a rimaszombati Tompa Mihály Református Gimnázium 2007. évi zárszámadását.

– Jóváhagyta, hogy a Nagybalogi Református Egyházközség a tulajdonában levő 508-as számú parcellát (21 850 négyszetméter) elcserélje a Nagybalog Község tulajdonában levő 578-as számú parcellára (23 789 négyszetméter).

– Jóváhagyta, hogy a Bátorkeszi Református Egyházközség a temetőből eladjon 78 négyszetméternyi területet a községnek.

A Zsinati Tanács 31. üléséről

– A Negyedi Református Egyházközség presbitériumának az egyháztagság feltételeinek módosítására vonatkozó indítványát a Zsinat elé terjeszti.

– Rácz Elemér esperes 2008. május 19-én kelt levelében jelentést tett az egyházi bíróság döntése által a komáromi egyházmegyében megüresedett lelkészi állásokról (Komáromszentpéter, Kamocsa). Kiss Pál esperes 2008. május 20-án kelt levelében jelentést tett a Nyitrai Református Egyházközség megüresedett lelkészi állásáról. Molnár Elemér esperes 2008. május 21-én kelt levelében jelentést tett az Örsi és a Nagytárkányi Református Egyházközség megüresedett lelkészi állásairól. A Zsinati Tanács tudomásul vette a megüresedett állásokról szóló jelentéseket.

– Nagy Zoltán, hivatalától fegyelmi útján megfosztott volt kistárkányi lelképásztor 2008. április 29-én kelt levelében kérte egyházunk Zsinatát, vizsgálja felül az Egyetemes Egyházi Bíróságnak az ügyében 2008. április 19-én Hanván meghozott ítéletét. A Zsinati Tanácsnak nincs szándékában Nagy Zoltán beadványát a Zsinat elé terjeszteni, mivel a jelenlegi egyházi törvényeink értelmében a Zsinat

nem bírálhatja felül az Egyetemes Egyházi Bíróság hatályos döntéseit.

– Jóváhagyta egyházunk hitoktatásának kerettantervét, amit Kása Gergely felsőlánci lelképásztor dolgozott ki. A Zsinati Tanács megbízta a Zsinati Irodát, hogy a kerettantervet jóváhagyás céljából terjesztesse be az iskolaügyi minisztériumba.

– Az Ipolysági Református Egyházközségnek engedélyezi, hogy a gyülekezeti központ építésének finanszírozásához támogatást kérjen egyházunk valamennyi egyházközségétől. A Zsinati Tanács ugyanebből a célból engedélyezi az egyházközségnek téglajegyek kiadását.

– A Komáromban 2008. június 17-én megtartott I. lelkészképesítő vizsgán a következő személyek jelentek meg: Babes Arday Erika, Beňadik Adrián, Dušan Brana, Csiba Zoltán, Fazekas Szilvia, Gál László, Kettősné Csiffáry Éva, Kovácsi Krisztián, Miroslav Koval', Miklósné Molnár Malvina, Nyéky Miklós és Ürmösi Mónika. Minden megjelent (három feltételelesen) sikeresen abszolválta az I. lelkészképesítő vizsgát. A Zsinati Tanács az I. lelkészképesítő vizsga eredményét tudomásul vette.

A folyamatban levő tisztújításról

Egyházunk 3/2007-es számú törvénye (és 4/2007-es számú módosítása) értelmében májusban minden egyházmegyében megtartották az egyházmegyei és egyetemes egyházi tisztségekre vonatkozó jelölőközgyűlést. Az Egyetemes Választási Bizottság (EVB) a június 7-én Hanván tartott ülésén összesítette a jelöléseket.

Megállapította, hogy az egyházmegyei tisztségek szintjén néhány esetben a javasolt személy nem kapta meg a jelöltséghez szükséges szavazatszámot (az érvényes jelölések 15 százalékát), három esetben pedig a jelölt személy nem teljesítette a választhatóságra vonatkozó feltételeket (nem megválasztott lelkész vagy nem presbiter). Az ondava-hernádi egyházmegyében kiegészítő esperesválasztást kell tartani, mert a jelöltek közül senki sem vállalta a jelölést. Ugyanezen ok miatt a barsi egyházmegyében a gondnoki tisztségre kell új választást kiírni. (Erre előreláthatólag a jövő év elején kerül sor.)

Az EVB levélben felszólította az előírt jelölési pontszámot elért jelölteket, hogy nyilatkozzanak: vállalják-e a jelölést. A válaszok az előírt időben megérkeztek. Az egyetemes egyházi jelölések eredménye a következőképp alakult:

A püspöki tisztségre a maximális 3600-ból az előírt jelölési pontszámot (360) két személy érte el: **Fazekas László** (Komárom): 2304 (vállalja a jelölést) és **Somogyi Alfréd** (Apácaszakállas): 916 (vállalja a jelölést).

A főgondnoki tisztségre a maximális 3600-ból az előírt jelölési pontszámot (360) egyedül **Fekete Vince** (Komárom) érte el: 2874 (vállalja a jelölést).

A magyar ajkú püspökhelyettesi tisztségre a maximális 3200-ból az előírt jelölési pontszámot (320) két jelölt érte el: **Géresi Róbert** (Abaujszina): 2088 (vállalja a jelölést) és **Somogyi Alfréd** (Apácaszakállas): 564 (a püspöki jelölést vállalja).

A magyar ajkú főgondnokhelyettesi tisztségre a maximális 3200-ból az előírt jelölési pontszámot (320) egyedül **Porubán Ferenc** (Tornagörgő) érte el: 2314 (vállalja a jelölést).

A szlovák ajkú püspökhelyettesi tisztségre a maximális 400-ból az előírt jelölési pontszámot (40) két személy érte el: **Ján Semjan** (Hernádcsány): 200 (vállalja a jelölést) és **Marián Hamari** (Tarcavajkóc): 200 (vállalja a jelölést).

A szlovák ajkú főgondnokhelyettesi

tisztségre a maximális 400-ból az előírt jelölési pontszámot (40) három személy érte el: **Ján Marcincák** (Zahar): 246 (vállalja a jelölést), **Ján Šoltés** (Nagymihály): 110 (nem vállalja a jelölést) és **Marek Janovčík** (Pályin): 44 (nem vállalja a jelölést).

Jelenleg folyik az egyházmegyei és egyetemes egyházi jelöltek „átvilágítása”, amire a törvény két hónapot ad. Ezt követően a szavazólapok (melyekre azon jelöltek neve kerül, akik vállalták a jelölést) augusztus 19. és 25. között lesznek megküldve az egyházközségeknek. A presbitériumok megkapják az egyetemes egyházi tisztségekre jelölt személyek bemutatkozólevelét is, továbbá egy bővebb tájékoztatást a szavazás menetével kapcsolatban. A szavazatokat legkésőbb **2008. szeptember 16-ig** kell ajánlva postára adni vagy személyesen behozni a komáromi Zsinati Elnökségi Irodába. Az EVB a szavazatokat szeptember végén számolja össze. A választási eredményekről értesíti az esperesi hivatalokat és a jelölteket, és közzéteszi őket egyházunk honlapján (www.reformata.sk/index2.php) és a Kálvinista Szemlében.

További tájékoztatásért jelen sorok írójához lehet fordulni a **035/7701 826-os** vagy a **0908/761 930-as** telefonszámon.

Básti Péter,
az EVB elnöke

Kassa

Hitet növelő, lelket nemesítő alkalmak

Úgy gondolhatnánk, hogy a városban szétszórta élő gyülekezeti tagok kevésbé élik meg a szorosabb összetartozás érzését. Ez részben igaz is. De mégis vannak alkalmak, ahol azt tapasztaljuk, hogy egymásról tudva, egymásra figyelve növekedhet a hitünk.

Január 27-én az istentisztelet után a gondnok asszony, **Bodonné Kun Irén mérnőknő** ismertette a gyülekezet anyagi gazdálkodását, beszámolva a január 22-én megtartott évváró presbiteri gyűlésről. Megköszönte, hogy a szószékről az adakozás kapcsán elhangzó íge – „...a jókedvű adakozót szereti az Isten” (2Kor 9,7b) – nemcsak halló fülekre talált, de a kezeket is megmozgatta.

Ezek után egy kedves, bensőséges alkalmából adott hálát Urunknak a gyülekezet. **Újlaki Ferenc** gondnok emlékeztetett az idő gyors múlására. Arra, hogy már tíz éve szolgál közöttünk Istentől kapott bölcsességgel, szeretettel és alázattal **Orémus Zoltán**, aki épp negyvenéves lett. Köszöntötte őt az énekarunk és Nádudvari Nagy János *Biztató köszöntés* című versével egy fiatal leánytestvérünk. Lelkipásztorunk megköszönte Istennek az „emlékköveket”, amikből a szolgálata és eddigi élete összetevődött.

Február 25-én hitméllyítő bibliaórát tartottunk, amit egy fél évszázados korszak berekasztó alkalmaként is lehet értelmezni (persze folytatódhat, amennyiben lesz még rá igény). A II. világháború után az evangelizációk által volt egy nagy lelki ébredés. Az 1950-es években a nyilvános összejöveteleket betiltották. Akkor alakult ki Kassán a hitméllyítő bibliaóra, ami 1990-ig családoknál volt megtartva, azóta az imateremben tartottuk. Igaz, közülünk már sokan elköltöztek a Megváltóhoz, de Isten még mindig gondoskodott az utánpótlásról. Huszonkilencen jöttünk össze. Az ígét Orémus Zoltán a kapernaumi százados szolgálja meggyógyítása alapján (Lk 7,1–10) magyarázta.

Március 16-án az Abaúj-tornai Református Egyházmegye megemlékezést tartott Magyarbódón az 1848–49-es szabadságharc évfordulója alkalmából. Az ünnepi vendég **dr. Márkus Mihály** dunántúli püspök volt, aki délelőtt Kassán szolgált. Virágvasárnapi prédikációjában a Lk 19, 42a alapján szólt a gyülekezethez. A jeruzsálemi bevonulás után hangzott el Jézus sirató szava: „Bár felismerted volna... te is a békességre vezető utat!”

Az istentiszteleten beszédet mondott még **dr. Kálmán Attila** nyugalmazott főgondnok, a Pápai Református Kollégium Tatai Gimnáziumának az igazgatója. Befejezésül a magyarországi diákok szavaltak, énekeltek, és két leány hagyományos magyarbódi öltözetben egy népdalt is elénekelt. Az istentisztelet a nemzeti ima eléneklésével végződött.

Április 6-án Kassán került sor az Abaúj-tornai Református Egyházmegye presbiteri konferenciájára. A délelőtti istentiszteleten **Bojtor István** fonyi nyugalmazott lelkipásztor Isten egyik legnagyobb ajándékáról, a reménységről beszélt. Mindegyikünknek sokáig tart, míg egyértelműen válaszolunk erre a kérdésre: miben vagy kibén reménykedem.

Délután az egyházmegyei gondnok, **Horváth Pál mérnök** Isten áldását kérve köszöntötte a konferenciát. Bevezetőül **Lucskay András** esperes imádkozott. Az előadást *A presbiter feladata* címmel Boj-

tor István tartotta, aki felvázolta a presbitérium történetét, kialakulását, és a jelenről szólva kifejezte: bárcsak minden presbiter hívő, Isten gyermeke lenne, akkor a benne lakozó Lélek megmutatná neki a cselekvés terét és idejét! Orémus Zoltán záró imájában kérte Isten áldását a presbiter munkájára. A konferencia 150 személy megvendégelésével zárult.

Április 27-én gyülekezetünkben konfirmáció volt, ami mindig az egész gyülekezet ünnepe. Ekkor tudatosítjuk az élő Jézus Krisztus csodálatos működését a lelkekben. Akik itt *ígérik és fogadják*, azok többnyire előbb-utóbb a gyülekezeti élet folytatóivá válhatnak. Két fiú és hét leány vette át ajándékul (talán) az első Bibliáját lelkipásztorunktól, aki egyenként, kézrátétellel áldotta meg őket, felolvasva az oda beírt ígét. Ezután Újlaki Ferenc gondnok szólt a konfirmáltakhoz, kérve Isten áldását egyéni és gyülekezeti életükre.

Áldjuk Istent, hogy a rendszeresen ismétlődő alkalmakon túl lehetőségünk volt részt venni ilyen, a hitet növelő és a lelket nemesítő alkalmakon is.

Bernáth-Chovanné

Nosztalgia vagy valami más is?

Szívesen és örömmel adunk hírt (ebben a számban két tudósítás közlésével tesszük) a konfirmándustalálkozókról. Úgy látszik, hagyománnyá válik gyülekezeteinkben, hogy megszervezzük az ötven és hatvan éve konfirmáltak találkozóit, ahol fel lehet idézni az akkori lelkész szigorát vagy épp engedékenységet, a kátéórák hangulatát, a társak huncutságait, elszólásait. Rég látott, elköltözött ismerősökkel szót lehet váltani, meg lehet kérdezni, hány évesek, mit csinálnak az unokák.

Ez nagyon szép dolog, csak azt hiszem, tényleg nem több egy kedves alkalomtól, aminek képei egy albumba kerülnek – s az élet folyik tovább. Mert jó lenne emléni, hogy ezeken az alkalmakon ott szoronganak a padban a jubilálók gyermekei, unokái. Akik számára nem kell ünnepi alkalmat szervezni, hogy ellátogassanak a templomba – mert ők a gyülekezet. Sajnos tudjuk, hogy az esetek nagy százalékában ez nincs így...

Azt kívánom mindannyiunk számára, hogy mi – konfirmáltak, hitünkről vallást tett – felnőttek tudjuk napjainkat úgy élni, hogy gyermekeink, unokáink számára életünk válhasson példává. Jézushoz tartozásunk legyen nyilvánvaló minden pillanatban! Hiszen hitvallássá válhat az, hogy konfliktusainkban, gyászunkban, örömeinkben hogyan nyilatkozunk gyermekeink előtt. Hogy egy édesapa hogyan

örül, amikor gólt rúg a csapata, és hogyan bosszankodik, amikor veszít. Vagy a nagymama hogyan gyászolja az unokája nagyapáját – élete párját. Ne ünnepi alkalmakra tartogassuk a hitünk, hanem éljük meg, legyen konfirmáció egész életünk!

S ha így lesz, akkor egy-egy konfirmándustalálkozó megkapja méltó funkcióját: teljesebbé teheti földi létünket, amikor az uralmatlansághoz kiállva köszönetet mondhatunk a mindennapokért, hitünkért – együtt azokkal, akikkel indultunk.

Kis Lucia

„Nem is olyan régen temettem egy nyolcvanegy éves asszonyt. A rokonok a temetés előtt az utolsó percig azon vitakoztak, milyen válású lehetett az elhunyt... Végül is úgy temettem el, hogy se ők, se én nem tudtam meg. Olyan jól vigyáztam a „vallására”, olyan jól dugdosta nyolcvan évig, hogy senki sem tudott róla biztosan.

Mondd: – Nem dugdosod te Jézus Krisztust? A hitedet? Természetesen nem mindenkitől vár nagy, „kiállós” bizonygatót a Gazdánk. Csak például: családi körben szótál-e már valaha egy szót arról, hogy kicsoda a te Gazdád?”

(Gyökössy Endre)

Perőcsény–Ipolyság Együttlét a szeretet jegyében

Immár hagyományossá vált, hogy a tavasz eljövételével, amint újul a természet, testvérgyülekezeti kapcsolatunkat is megújítjuk a perőcsényi gyülekezettel.

A közös istentisztelet kezdetén **Ordasi János** köszöntötte az ipolysági gyülekezet tagjait, majd **Vicenz Józsefné** szá-

alapján. Igehirdetésében buzdította a jelenlévőket, hogy sohasem a körülményekre, hanem Istenre kell tekinteni. A körülményekre nézve az ember elcsüggedhet, depresszióba eshet, de Istenre figyelve megláthatjuk szabadítását. Ehhez azonban kell, hogy az ember vágyakozzon Isten közelségére. Példát ad erre Dávid, aki mint a kiszikkadt, kopár, víztelen

valta el az erre az alkalomra írt versét. Az Igét **Izsmán Jónás** ipolysági lelkipásztor hirdette *A zsoltárok könyve* 63. része

föld a vízre, úgy vágyakozott Isten jelenlétére. Úgy is itta magába Isten beszédét, mint kiszáradt föld az esőcsepe-

ket. Ha így ragaszkodunk Isten Igéjének a megtartásához, kiárasztja ránk áldásait és meglátjuk Őt munkálkodni.

Az igehirdetés után **Ordasi Jánosné** köszöntötte a vendégyülekezetet, és szívhez szóló beszédével biztatta a jelenlévőket az ipolysági gyülekezeti központ megépítésére. Őt követte a helybeli gondnok, **Czimbó Géza** igei biztatása: „*Uram, te vagy Istenem! Magasztallak, dicsérem neved, mert csodákat vittél véghez*” (*Ézs 25,1a*). Beszéde után átnyújtotta a perőcsényi gyülekezet adományát, melyet a gyülekezeti központ építésére gyűjtöttek. (A vámosmikolai testvérek is támogattak bennünket.)

Oros Zoltán ipolysági gondnok köszöntötte a jelenlévőket a gyülekezet nevében, és átadta gyülekezetünk szerény ajándékát. Izsmán Jónás pedig megköszönte a testvérgyülekezet szíves adakozását, igaz testvéri szeretetét, majd gyülekezetünk énekszoportja két Istent dicsőítő énekkel szolgált.

Az istentisztelet után szeretetvendégségre hívtak bennünket a testvérek, ahol a finom ételeket ízlelgetve, alkalom adódott a kötetlen beszélgetésre is. Ebéd után megtekinthettük a nemrégiben megnyílt tájházat, majd a művelődési központban szervezett kiállítást, ahol a helyi nyugdíjasklub ügyes tagjainak munkáiból volt bemutató.

A nap végén lelkiekben, testiekben és élményekben gyarapodva, a mielőbbi viszontlátásban reménykedve búcsúzott a két gyülekezet egymástól.

-i-

Bátorkeszi Kórusok találkoztak

Április 20-án, a Komáromi Református Egyházmegye IV. egyházmegyei kórustalálkozóján, zsúfolásig megtelt a bátorkeszi református templom.

A több mint kétszázötven jelenlévőt **Czinke Zsolt** helybeli lelkipásztor, majd **Rácz Elemér** esperes köszöntötte. A bátorkeszi református énekkar szolgálata után, melyet **Szalay Katalin** vezényelt, **Süll Kinga** egyházzenesz áhítata következett a 98. zsoltár alapján, melyben többek között arról szólt, hogy ez a vasárnap éppen a *Cantate* vasárnap, ami azt jelenti, hogy *énekeljete*k.

Ezt követően sorra bemutatkoztak az egyházközségek énekkarai: a marcelházai gyülekezeti kórust **Süll Kinga**, az érsekújvári református énekkart **Pethes**

Emese, a hetényi református énekkart és gyermekkórust **Écsi Gyöngyi**, a csúzi ökumenikus kórust **Kocsis Rudolfné** vezette; valamint énekelt még a negyedi *Napsugár* kórus is. A találkozón bemutatkozott a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának énekkara is, melynek jelenleg **Tömösközi Erzsébet** a vezetője, de két szomszédos egyházmegye is képviseltette magát. Az ácsi református énekkar (**Baloghné Nagy Ildikó** vezényletével) a Tatai Református Egyházmegye jókívánságait hozta el szolgálatával az anyaországból, az alistáli *Te Deum laudamus* kórus pedig **Oros Márta** karvezető irányításával tette felejthetetlenné a találkozót és adta át a pozsonyi egyházmegye köszöntését.

Valamennyi énekkar arról tett bizonyosságot, amit a 147. zsoltár így fogalmaz

meg: „*Dicsérjétek az Urat! Milyen jó Istenünkről énekelni, milyen gyönyörű a szép dicséret!*” A kórustalálkozó templomi része Rácz Elemér esperes imádságával, áldással és a nemzeti imádság el-éneklésével ért véget, amit a Bátorkeszi Református Egyházközség presbitériuma, valamint a helyi református nőszövetség által szervezett szeretetvendégség követett a templomkertben felállított sátrak alatt, ahol kötetlen baráti beszélgetésekre és tapasztalatcserére volt lehetőség. A jelenlévők a találkozó végén abban is megegyeztek, hogy elfogadva az Érsekújvári Református Egyházközség meghívását, a következő esztendőben Érsekújvárott találkoznak.

A IV. egyházmegyei kórustalálkozó a budapesti Szülőföld Alap, a pozsonyi Csemadok, valamint Bátorkeszi község támogatásával valósult meg.

Cz. Zs.

„...felépítik az ősi romokat,
helyreállítják a régi omladékokat...”
„Nincs ajtó, ablak, a tető majd
ránk szakad – és a szél befúj...” –
állt a meghívóban, mely április 20-
ra istentiszteletre hívta a **Berzété**
környéki híveket, gyülekezeti
tagokat, érdeklődőket és a csupán
szimpatizánsokat – felekezetre való
hovatartozás nélkül.

És sokan voltak az érdeklődők, mert olyan dolognak lehettek a szemtanúi, ami nem mindennapi. A létfenntartásáért küzdő kicsi felső-gömöri gyülekezet vezetése látást kapott az Úrtól. Ott, ahol sokszor a parókia havi kiadásai is gondot jelentenek (műemlék templomot javítunk; egyre kevesebb a fiatal, mert külföldön kénytelenek munkát vállalni), nem a lassú haldoklásra rendezkedtünk be, hanem az életnek, a jövőnek, Isten országának kezdünk el építeni...

Árvaház, keresztyén ifjúsági központ, közösségi ház, szálláshely, misszió – ebbe még a „nagyok”, a sok száz fős, bérleti díjakkal, biztos bevételi forrásokkal rendelkező gyülekezetek is félve vágnak bele. Nekünk pedig semmink nincs – illetve a legnagyobb kincs birtokosai vagyunk: van hitünk! Meg egy épületünk, a valamikori református iskola, ahol oly sokan tanultak gyülekezeteinkből egy emberöltővel ezelőtt. Ezt az iskolát sikerült visszakapnunk rengeteg ima és töretlen hitű utánajárás következtében. Gyülekezetünköt pedig a nonprofit szervezetünk, az Eben-háézer (mert mindeddig megsegített bennünket az Úr...) vette hosszú távon bérbe annak fejében, hogy a teljesen lepusztult, lerombolt, kirabolt épületet felújítja, és az Úr szolgálatába állítja.

Pintér Béla dicsőítő éneke

Az ingatlanban (amíg nem volt gazdája) szipusok, hajléktalanok tanyáztak és szerveztek különféle orgiákat, szeánszokat (erről tanúskodnak a falakon éktelenkedő fordított kereszték,

Berzété

Istentisztelet a romok között

sátánista jelek, anarchiás és cannabis feliratok, valamint a rengeteg mocskok, szemét, üres üvegek, fecskendők, melyeket a gyülekezet tagjaival és a helyi

volt a tömeg étkeztetéséhez, s beszélt Péter tengerenjárásáról, kiemelve, hogy nem a vízen járás volt elsősorban a csoda, hanem az, ahogyan Péter Isten sza-

roma fiatalokkal közösen takarítottunk el). A gyülekezet vezetője fontosnak tartotta, hogy a fizikai takarításon túl lelkileg is megtisztítsuk, kisöpörjük az épületet, és megszentelődjön az Úr Szentlelkének jelenlétével.

Megfoghatatlan, leírhatatlan és felejtethetetlen volt az a hangulat, amely szétáradt a romok között azon a vasárnapi délutánon. A gyülekezet lelkésze Ézsaiás könyvének 61. részével köszöntötte az egybegyűlteket, s kívánta, hogy megláthassuk mi is az Úr dicsőségének palástját. Ezek után **Pintér Béla** és dicsőítő csapata énekelt Istenről, a kegyelemről és áldásról, valamint a szeretetről a gyülekezetünk gyermekeivel. Csodálatos volt, hogy az idősebb testvérek sem ütköztek meg a villanygitar vagy a szintetizátor hangjain, hanem elfogadták, mert a saját szemükkel látták, hogy a modern zene is Isten szolgálatába állítható, sőt fiataljaink kimondottan örültek a változásnak.

Az ének után **Szenczy Sándor**, a Magyar Baptista Szeretetszolgálat vezetője erősített bennünket igei üzenettel, melynek mondanivalója az volt, hogy a lehetetlennek tűnő dolgok lehetségessé válnak Isten kezében. Bizonyosságot tett a Szeretetszolgálat indulásáról, s hogy hogyan lett a semminek tűnő 5000 forintból tizenkét év alatt 1,5 milliárdos évi költségvetés. Beszélt az öt halrról és a két kenyérről, hogy a lehetetlen elég

vának engedelmeskedve fölemelte a lábát és kilépett a hajóból. Hangsúlyozta, hogy így teszi most meg hitben a lépést ez a gyülekezet is – engedelmeskedve a látásnak, a belső hangnak, Isten akaratának. Az igehirdetés után a szolgálattevő külön imádkozott azokkal, akik ezt igényelték, majd szeretetvendégség következett (ezúton is köszönjük a kőrösi, a jólési és a rudnai finomságokat).

Szenczy Sándor

Hisszük és valljuk – hiszen éreztük –, hogy Isten jelen volt az ő Lelke által ezen az alkalmon. Megerősödtünk lélekben, és tudjuk, hogy a lehetetlen lehetségessé válhat nálunk, Berzétén is az Úr segítségével. Mi az ő kezébe tettük ezen az áldott vasárnapon az épület ügyét. És tudjuk, hogy neki gondja van ránk. Legyen ezért egyedül övé a dicsőség!

Mudi Róbert

A Komáromi Református Egyházközség irodalmi és képzőművészeti pályázatát hirdetett *A Biblia világa* címmel a Biblia éve kapcsán.

A gyülekezet olyan alkotásokat várt, amelyeknek a középpontjában a Szentírás, illetve annak egy-egy története áll. A megadott határidőre – mindenki örömeire – 167 pályamunka érkezett. Örömkre szolgált az is, hogy a pályázók között nagy számban voltak olyanok, akik nem látogatják a hittanórákat, nincs kapcsolatuk a gyülekezetünkkel, de az a lehetőség, hogy alkotásaikon keresztül kiábrázolódhat a Biblia világa, alkotásra sarkallta őket.

Az irodalmi műveket **Jakab Istvánné, Vaszily Tímea** és **Szalay Cecília**, a képzőművészeti alkotásokat **dr. Gaál Ida, Szabó Csekei Tímea** művészettörténészek és **Szilva József** festőművész bíralták el. Az eredményhirdetésre április 27-én a Komáromi Napok alkalmával, istentisztelet keretében került sor. Ezen részt vett **dr. Bastrnák Tibor**, Komárom polgármestere, parlamenti képviselő és **Szép Lajos**, a város iskolaügyi, kulturális és sportbizottságának elnöke is.

Az egyes kategóriák 1. helyezettei 1500 koronás pénzjutalomban részesültek, és ingyen vehetnek részt a gyülekezet nyári táborában. A 2. helyezettek 1000 koronás pénzjutalmat és könyvsomagot, a 3. helyezettek 500 koronás pénzjutalmat és ajándécsomagot kaptak. Minden pá-

Komárom

Alkotások a Bibliáról

lyázó emléklapot és ajándécsomagot vihetett haza.

Az irodalmi pályázatok győztesei:

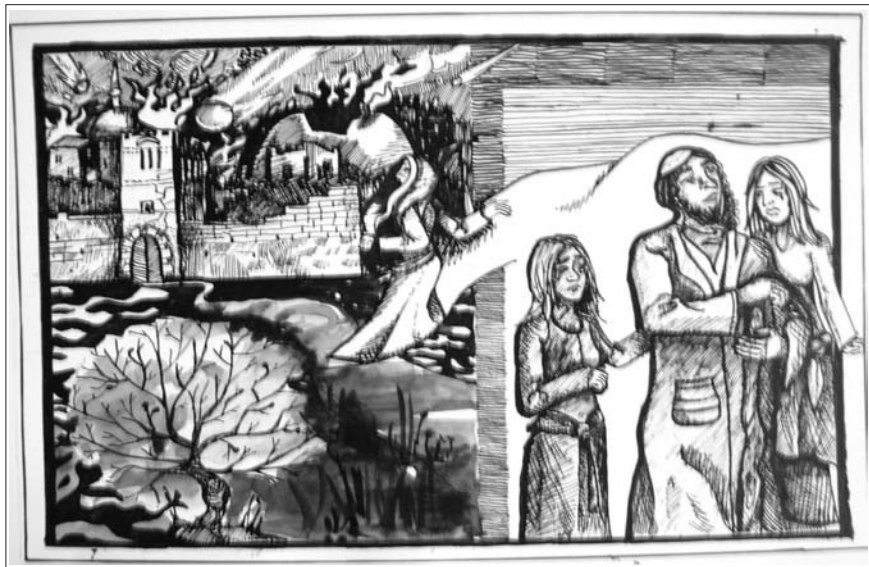
I. kategória: 1. **Győri Bernadett** 2. **Lakatos Lili** 3. **Gaál Bernadett** és **Jókai Máté Tibor**

A képzőművészeti pályázat győztesei:

I. kategória: 1. **Csiffáry Anna** 2. **Láb-szki Anna** 3. **Tóth Réka Márta**

II. kategória: 1. **Lebocz Noémi** 2. **Pénzes Ábel** 3. **Madleňák Andrea**

III. kategória: 1. nem lett kiadva 2. **Nagy**

Az egyik díjat **Madleňák Andrea** *Lót futása* című alkotása kapta

II. kategória: 1. **Park Choong Eun** 2. **Ódor Éva** 3. **Bielik Brenda** és **Kajtár Tünde**

III. kategória: 1. **Kacz Mária** 2. **Acsay Jonatán** 3. **Skrován Boglárka**

Zsóka 3. **Buklai Melinda** és **Pifko Erika**

Ígéretet kaptunk, hogy ősszel a legsikeresebb alkotásokat Budapesten a MOM-székházban kiállíthatjuk.

–fl–

Szádalmás–Jablonca

Élőbb ünnep legyen pünkösöd!

Április 27-én és május 4-én felváltva, a két gyülekezet templomában került sor a pünkösdi ünnepkörre való közös készülődésre. Az alkalmak abból a gondolatból születtek, hogy a többi nagy ünnepünk mellett mintha háttérbe lenne szorítva ez a fontos ünnep. Pedig tudjuk, hogy milyen fontos üzenetet hordoznak magukban a pünkösdi események a Krisztus egyháza, gyülekezeteink és mindannyiunk számára.

Ezt felismerve látogatott el a szádalmási gyülekezetbe a szomszédos jabloncai testvérgyülekezetből **Siposné Várady Klára** lelkipásztor, hogy közelebb hozza a pünkösöd üzenetét, a Szentlélek munkáját gyülekezeteink életében. Egy héttel később pedig a jabloncai gyülekezetbe látogatott el **Varga Zoltán** szádalmási lelkipásztor. Az elmélkedések során hallhattuk, hogy a Szentlélek Krisztusról tesz bizonyosságot,

megeleveníti az egyházat és szolgálatra indít. Amit a tanítványok hitük gyengesége miatt Jézus testi jelenlétében nem hordozhattak el, azt a Szentlélek megvilágosítja előttük, és elvezeti őket minden igazságra.

Szentlélek nélkül mindaz, amit Jézus Krisztusról tudunk, csak tan, ismeret, amit

Siposné Várady Klára jabloncai és **Varga Zoltán** szádalmási lelkipásztor

Ő tehet erővé. A Szentlélek nem más, mint amit Jézus Krisztus mondott, hanem ugyanazt mondja – meggyőző erővel. Pünkösdkor tehát hirdessük, hogy a Szentlélek érteti meg velünk Krisztus kereszthalálának értelmét, s ezáltal bűnbánatra és megtérésre indít, szolgálatba állít és felelősséget ébreszt bennünk.

Hisszük, hogy ezek az alkalmak közelebb hozták és érthetőbbé tették pünkösöd üzenetét és a Szentlélek munkálkodását gyülekezeteinkben és életünkben.

„És én kérem az Atyát, és más vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké” (Jn 14,16). „Ama vigasztaló pedig a Szentlélek, akit az én nevemben küld az Atya, az mindenre megtanít majd titeket, és eszetekbe juttatja mindazokat, amiket mondtam néktek” (Jn 14,26).

Varga Zoltán

Rozsnyó

A Biblia eredetéről

A Pro Ecclesia-délutánok keretében április 29-én **Szeverényi János**, a budapesti Evangélikus Missziói Központ igazgatója tartott előadást a Biblia eredetéről, keletkezéséről. Elmondta, hogy a Biblia a „leg”-ek könyve: a legtöbb nyelvre fordították le, a legtöbb példányszámban jelenik meg, s a legnagyobb hatást gyakorolta az emberi kultúrára. A Biblia a könyvek könyve, az egyetlen könyv, melyen keresztül az élő Isten szól hozzánk.

A Bibliának kb. negyven szerzője van, s kb. 1100 év alatt írták. Sajnos, az évszázadok alatt sok tévtanító is akadt, akik igyekeztek a Biblia tanításait elferdíteni, félremagyarázni, sőt újabb önjelölt próféták is jelentkeztek, akik azt állították magukról, hogy isteni kijelentést kaptak. Ők az új vallások (iszlám, mormon, Jehova tanúi) alapítói.

A keresztyéneknek Jézuson keresztül kell értelmezniük a Bibliát, mert Jézus Krisztus a forrás, benne van az Isten teljessége, rajta keresztül szól hozzánk az utolsó időkben. A Biblia Isten Lelke által bennünk él, minden kor emberéhez szól, az örök-kevaló Isten örök igazságait tartalmazza.

M. J.

Abara

Kettős hálaadás

Május első vasárnapja kettős hálaadási nap volt gyülekezetünkben. Az édesanyák vasárnapján a délelőtti istentiszteleten adtunk hálát Istennek azokért is, akik az idén ötven és több esztendeje konfirmáltak az abarai gyülekezetben.

Gyülekezetünk azon tagjai, akik akár a faluban élnek, akár elköltöztek más vidékre, ezen a vasárnapon együtt erősítették meg a konfirmációkor tett fogadalmukat és adtak hálát Istennek, hogy még tart életük, és kérték, hogy segítségével, erősítésével élhesenek tovább. Sajnos az ötven évvel ezelőtti névsor már nem volt teljes, mert többen közülük már az örök haza lakói, de azok, akik még itt élnek, gyülekezetünknek hűséges tagjai.

A hozzájuk intézett igehirdetés után a hittanosok versekkel köszöntötték az emlékezőket, akik meghatódva hallgatták őket. A gyülekezet és a helyi nőszövetség ajándéka egy konfirmációs emléklap és egy virágcsokor volt.

Együtt örülni az örvendezőkkel és emlékezni fogadalmainkra keresztyéni kötelességünk, így mindnyájan hisszük, hogy az Úr meghallgatja a szívből jövő fohászokat. Ezúton is kérjük a fogadalomtevők életére Isten kegyelmét és áldását!

Hranyó Mihályné

az, aki az Urat féli, sok örömet talál parancsolataiban” (Zsolt 112,1).

Csilizradvány

Templomszentelés és lelkészbeiktatás

2008. május 4. jelentős dátum a csilizradványi gyülekezet életében. Templomszentelési ünnepkel egybekötött hálaadó istentisztelet keretében ekkor került sor a gyülekezet megválasztott lelkészének, Both Ágotának a beiktatására.

Ez a dátum azt is jelenti, hogy egy hosszú felújítási munka végéhez érkeztünk. Köztudott, hogy egy felújítás rengeteg gondnal, aggodással, bosszúsággal és vá-

vatal, a környékbeli vállalkozók jóvoltából, valamint helyi adakozásból (felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül) tudtuk a javítást finanszírozni. Az ékes, faragott szószék és a karzati rész fel lett újítva, a padok és az ablakok pedig újak lettek.

A gyülekezet napról napra fi-

rakozással jár. Még inkább így van ez, ha egy különleges helyről, Isten házáról, egy templomról van szó. A presbitériumban már korábban felmerült a felújítás gondolata, de a megvalósításhoz szükséges anyagiak hiányában ez csak a 2007-es évben kezdődhetett el. A falu, a községi hi-

gyelemmel és imádságos szívvel kísérté a felújítás minden mozzanatát, melyet **Csikász István** polgármester irányított és felügyelt. Jóleső érzés töltött el bennünket a munkások, a restaurátorok töretlen lelkesedését, becsületes, önzetlen munkáját látva. „*Dicsérjétek az Urat! Boldog ember*

Egy gyülekezet életében mindig jelentős esemény a lelkészbeiktatás. Még akkor is, ha a lelkész már több esztendeje szolgál a gyülekezetben: Both Ágota már 2001 óta szolgál Csilizradványon. Ez idő alatt egyre szorosabb lett a gyülekezettel, a presbiterekkel a kapcsolata. Az istentiszteleten **Szabó András** esperes olvasott ígét, a beiktatás szolgálatát **Fazekas László** püspökhelyettes végezte – átadva a templom kulcsát és az egyházközség pecsétjét. Ezután a megjelent lelkészek egy-egy igével kértek áldást a beiktatott lelképásztor életére.

Ezt a májusi délutánt őszinteség, közvetlenség, odaadás, valamiféle megfoghatatlan családiasság hatotta át, amit csak akkor érez az ember, ha a szívek egyszerre dobbannak. A gyülekezet tagjai egy szívvel és egy lélekkel szegődtek Krisztus nyomába, de ugyanúgy egy szívvel és egy lélekkel hallgatnak lelképásztoruk szavára – munkálkodásra készen. A lelképásztor és az ünneplő gyülekezet közti harmónia érezhető volt a beiktatási ünnepség minden pillanatában, kezdve a vendégek fogadásától a köszöntőszavakon át egészen a beiktatást követő szeretetvendégségig. A szeretet csodálatos sugárzása alól egyetlen résztvevő sem vonhatta ki magát. Reméljük, ez a harmónia és a tapasztalt összefogás a csilizradványiak szívében a jövőben is kitart, és a gyülekezet megújulása alapjául szolgál.

Horváth Katalin

Körtvélyes Konfirmandusok találkoztak

„Te pedig békességgel térsz őseidhez...” (1Móz 15,15a). Ezzel a bibliai idézettel kapták kézhez a körtvélyesi gyülekezet meghívóját a 65, 60, 50, 45, 40 és 30 éve konfirmált testvéreink.

Immár harmadik alkalommal tettük ünnepélyesebbé pünkösdtől szent vasárnapját. Mondhatjuk, hogy ez az alkalom az elszármazottak találkozója is, mert közelre és távolba (Pozsonytól Budapesten át a tengeren túlra) szakadt honfitársainkkal találkozhattunk. Felidézhattuk a gyermekkor e fontos eseményét és csínytevéseit is. Egyik Kanadába szakadt körtvélyesi, aki a távolság és az idő rövidsége miatt nem tudott jelen lenni, levélben írta, hogy megpróbál lélekben együtt lenni az ősi templomban az egész gyülekezettel. Köszöntötte egykori konfirmandustársait és az egész falut. Leveléből, mely egy réges-rég a szülőfalujáról írt verset is tartalmazott, kiérződött a Wass Albert-es honvágy és a szülőföld iránti tisztelet.

Az emlékezők kis csapata az úrvacsorával egybekötött istentisztelet után szeretetvendégségen vett részt a helyi kultúrházban, ahol a régi tanító néni és más kedves meghívott vendégek mellett az egész presbitérium jelen volt. A távolba szakadt testvéreink emlékezéseivel, gyönyörű versekkel és dicsőítő énekekkel, jó hangulatban telt az idő. Azzal búcsúztunk, hogy Isten segítségével jövőre Körtvélyes ugyanebben az időben, pünkösdtől szent ünnepén várja a visszatérő és ünnepelni vágyó egykori konfirmandusokat.

Sebő Gyula

Komárom Őszövetségi szimpóziум a teológián

2008. május 15-én és 16-án szimpóziумra került sor Komáromban a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara Őszövetségi Tanszékén. A két nap témája *Izráel teológiájának története* volt. Az előadások egy-egy kor egy-egy nagy problémáját próbálták megfogalmazni. A szimpóziumon az egyetem oktatói, meghívott előadói, valamint fiatal doktoranduszai számoltak be saját kutatási eredményeikről.

Kőszeghy Miklós ókortörténész, a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Karáról *Áház: Egy vazallus király és egy oltár* címen tartott lebilincselő előadást az ókori izráeli és jú-

dai királyideológia szellemi háttérének kérdéseit boncolgatva. *A kánaáni örökség feldolgozása az őszövetségi teológiában* **Karasszon István** témája volt, melyben Izráel „birkózását” mutatta be a kánaáni vallással. **Jutta Hausmann**, a budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetem Őszövetségi Tanszékének vezetője *A zoltárok szűrő szerepe Izráel teológiájában* címmel tartotta előadását, különös tekintettel az 1. és 2. zoltárra. **Molnár János** dékán *A hellenizmus zsidóságának egyes mozzanataira* helyezte a hangsúlyt.

A második nap **Bándy György** előadásával vette kezdetét, aki *A 8. zoltár antropológiai és krisztológiai alaphangjait* szóltatta meg az ember értéke és feladata szemszögéből, valamint hogy miként aknázza ki, illetve nem az Őszövetség a le-

Rimaszombat Közös céltól vezérelve

A református kollégiumban üléseztek május 16-án a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának legaktívabban működő bizottságai, melyeket már az új vezetőség hívott össze.

A bevezető áhítatot **Szabó Dániel** bizottsági elnök tartotta az *ApCsel 1,4–9* alapján, bizonyosságot téve a pünkösdi lélek kiáradó, újjászüelő erejéről. Az áhítat után **dr. Erdélyi Géza** püspök-elnök köszöntötte a bizottsági tagokat, és megnyitotta az ülést. Mind az öt (sajtó- és telekommunikációs, missziói, presbiteri, szórványügyi és egyházjogi) bizottság elnöke, illetve megbízottja beszá-

molt a munkáról. Utána **Kis Boáz** titkár szólt az MRETZS pénzügyi helyzetéről. Noha a szervezet nehéz anyagi helyzetben van (főleg néhány egyházkerület tagsági díjának évek óta elmaradó befizetése miatt), de pályázatokból nyert összegekből és más bevételekből, ha szűkösen is, de biztosítva van a szervezet működése.

A bizottságok tagjai meghallgatták és támogatták **Kettős János** horvátországi szuperintendens beadványát, melyben az MRETZS támogatását kérte a Horvátországi Magyar Református Keresztyén Egyház számára, hogy a horvát kormány hivatalosan ismerje el őket és kössön szerződést velük.

Végül Erdélyi Géza püspök bejelentette, hogy az MRETZS ideai zsinati ülése július 19-én Balatonszárszón lesz.

—Bo—

hetőségeket krisztológiai szempontból. **Kovács Csongor**, a KGRE Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszékének tanársegéde *Bruggemann teológiai munkásságára* hívta fel a hallgatóság figyelmét, aki a bibliai teológia újfajta megközelítésével felgyorsította az utóbbi húsz évben a kutatói látást, ugyanis szokatlan módon dolgozik: a narratív, retorikus megközelítési mód áll közel hozzá, s közben ízig-vérig az egyház teológusa marad.

A kar doktoranduszai közül **Tanító Péter**, **Galgóczy Tímea**, **Csatádi Gábor**, **Somogyi Alfréd**, **Erdélyi Pál**, **Nagy László**, **Semseiné Késmárky Ágnes**, **Pólya Katalin**, valamint **Lévai Attila** tartott színvonalas tudományos prezentációt. A tudományos tanácskozást Karasszon István professzor, őszövetségitanaszék-vezető irányította.

Czinke Tímea

Izsap

Elmúlt évek szép emléke

Az izsapi egyházközség presbitériuma úgy döntött, hogy meghívja egy találkozóra a gyülekezetben ötven és hatvan éve konfirmáltakat. Erre az alkalomra május 17-én került sor.

Szomorú szívvel állapítottuk meg, hogy többen nem vehettek részt ezen az istentiszteleten, mert már nincsenek az élők sorában. Az ígét **Szabó András** esperes hirdette a 90. zsoltár alapján, miszerint a nekünk adatott időben Krisztus megváltott gyermekeként kell élni és remélni, ami a sírig is elvezethet bennünket.

Hála a mi Urunknak és Megváltónknak, hogy megtartott bennünket és ott lehettünk az ősi templom falai között, ott, ahol egykor tizenhárom évesen, gyermekként vallást tettünk hitünk-ről. Az élet során többen elkerültek a szülőfaluból, más gyülekezet tagjai lettek, de mégiscsak egybetartozunk, mert Jézus Krisztus keresztyén gyülekezetének a tagjai vagyunk.

Az igehirdetés után a jubiláló konfirmandusok emléklapot kaptak, majd a beszélgetés szeretetvendégségen folytatódott. Legyen áldott az Úr neve!

Horváth Emma

Vágsellye

Berekesztettük a tanévet

Június 15-én a vágsellyei gyülekezet tanévzárói istentiszteleten hálátelt szívvel köszönte meg az Úr vigyázó szeretetét. **Sándor Veronika** lelkipásztor a *Mt 20,1–16* alapján elmondott igehirdetésében kiemelte, hogy földi életünk térben és időben meghatározott, így egyáltalán nem mindegy, hogy hogyan töltjük ki a kegyelmi időt. Mindig választhatunk, s mindig vannak lehetőségeink, hogy a földi mulandó dolgok felhalmozása helyett a Lélek gyümölcseit teremjük. S jobb, ha szembesülünk a ténnyel, hogy mindezt addig tegyük, amíg lehetőségünk van rá, mert egy napon már lehet, hogy túl késő lesz. A Gazda szívesen fogad szőlőskertjében, szeretete hatalmas. Fontos, hogy utat mutassunk egymásnak, így gyermekeinknek is, hogy a legjobbat kaphassák meg: az örök életet.

Ezt követően a gyermekek tettek tanúbizonyságot hitükről. Valamennyien elmondtak egy öszövétségi történetet, amit egy igeverssel vezettek be. Örömmel elmondták az Arany ábécé egy-egy általuk választott versét is, majd mindnyájan kiválasztottak egy parancsolatot, amit értelmeztek. Ugyanakkor énekszóval is gazdagították a tanévzárói alkalmat, közte héber énekkel. Végül pedig egy történetet is eljátszottak.

A gyermekek örömmel fogadták a gyülekezet ajándékát: egy-egy énekeskönyvet. Bízunk abban, hogy szívüknek balzsama, lelküknek gyógyítója lesz e könyv s ráéreznek, milyen jó odaadással és örömmel dicsérni és dicsőíteni az Urat (nemcsak a hittanórákon, nemcsak vasárnaponként, de hétköznapiakon is).

Sándor Veronika

Runya–Hanva

Tanévzárás és hálaadás

Mint minden tanév végén, ebben az esztendőben is megtartottuk a hittanévzáróval egybekötött ünnepi istentiszteletet Runyán, melyre június 15-én került sor. Az igehirdetés szolgálatát

Nagy Andrea lelkipásztor végezte az *5Móz 6,1–9* alapján. Utána következett a gyermekek biztonyságtétele: számot adtak arról, amit az elmúlt tanévben elsajátítottak a hittanórákon. Énekes, bibliai történeteket is felvonultató szolgálatukat a gyülekezet közössége nagy szeretettel fogadta.

Ugyanezen nap délutánján Hanván is elbúcsúztunk a tanévtől. Az igehirdetés után a negyvenöt gyermek és fiatal három csoportban, 10–10 percben illusztrálta a gyülekezet számára a hittanórák hangulatát, felidézve énekeket, történeteket és mindazt, amivel gazdagabb lett hitismeretük és tudásuk.

Ünnepi istentiszteletünkön köszönthettük a sajósenyei szeretotthon lakóit is, akiket gyülekezetünk női kórusa a templomi alkalmat követően szeretetvendégségre hívott. Mindezért legyen hála és dicsőség a mindenható Istennek!

Nagy Andrea

Az Alistáli Református Egyházi Alapiskola június 1-jén játékonysági focinapot szervezett. A tornát a felcsúti Puskás Ferenc Labdarúgó Akadémia csapata nyerte (jobb gólkülönbséggel). Második helyen a rendezők, harmadik helyen Csilizköz végzett, a negyedik Diós-förgepatony csapata lett. (Fotók: Polák Katalin)

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara életéből

Június 17-én az alábbi nappali tagozatos hallgatók tették le sikeresen az államvizsgát, miáltal teológusi oklevelet és magiszteri képesítést szereztek: **Beňadik Adrián**, **Dušan Brna**, **Fazekas Szilvia**, **Gál László**, **Kettősné Csiffáry Éva**, **Kovácsi Krisztián**, **Miklósné Molnár Malvina** és **Ürmösi Mónika**.

Június 18-án a levelező tagozatos hallgatók államvizsgáztak (köztük egyházunk korábban Sárospatakon végzett több lelkésze is, akik így szintén egyetemi diplomát és magiszteri titulust szereztek), név szerint: **André János** (Szilice), **Babes Arday Erika** (Nagyvárad), **Kása Melinda** (Felsőlanc), **Kraus Viktor** (Mokcsakerész), **Molnár Sándor** (Rimaszombat), **Molnár Zsolt** (Csicsér), **Nagy Ákos** (Runya), **Nagy Andrea** (Hanva), **Pusztai Zoltán** (Nagytoronya), **Révész Csilla** (Zseliz), **Révész Tibor** (Zseliz), **Simon Ilona** (Gúta), **Szaszák Malvina** (Zemplén) és **Jaroslav Széles** (Kassa).

Június 17-én **Somogyi Alfréd** apáca-szakállasi lelkipásztor megvédte *A törvényadó szerepe és helyzete az ókori Babilonban és Izrael törvénykezésében. A mózesi öt könyv legiszlátív szövegeinek isteni többlete* című doktori értekezését, miáltal kisdoktori (ThDr.) címet szerzett.

Az úrvacsorával egybekötött kari tanévzáró istentiszteletet június 19-én tartották, Isten ígését Lévai Attila hirdette.

Június 19-én felvételiztek a nappali tagozatra jelentkező diákok. Felvételt nyert: **Bodnár Milan** (Magyarböd), **Egyeg Kamilla** (Dumanocs) és **Molnár Viktor mérnök** (Rimaszombat).

A levelező tagozatra jelentkező diákok felvételi vizsgája augusztus 8-án lesz.

Első lelkészképesítő vizsga

Komáromban 2008. június 18-án került sor az első lelkészképesítő vizsgákra. Az egyházunk Lelkészképesítő Bizottsága előtt megjelent valamennyi teológiai abszolvens letette a vizsgát, így a jövőben segédlelkészként szolgálhatnak az alábbi személyek: **Babes Arday Erika** (Nagyvárad), **Beňadik Adrián** (Érsekkéty), **Dušan Brna** (Kassa), **Csiba Zoltán** (Komárom), **Fazekas Szilvia** (Örös), **Gál László** (Marcelháza), **Kettősné Csiffáry Éva** (Szentlászló – Horvátország), **Miroslav Koval'** (Jenke), **Kovácsi Krisztián** (Bakonycserenye), **Molnárné Miklós Malvina** (Alsókálása), **Nyéky Miklós** (Rozsnyó) és **Ürmösi Mónika** (Porrog – Magyarország).

Felolvasás. A Lévai Református Egyházközség a Biblia éve kapcsán május 22-e és 25-e között felolvasást szervezett a Bibliából a gimnázium épületében, melynek során az önként jelentkező felolvasók kb. a Biblia felét győzték felolvasni. A rendezvényt összefolytatják.

Lovagi avatás. A Szent László Rend június 13-a és 15-e között Sümegen megtartott rendi találkozóján lovaggyá avatták Erdélyi Géza püspököt.

Kibocsátás. Június 15-én Erdélyi Géza püspök Bécsben kibocsátotta a lelkesi szolgálatba Karvanszky Mónika teológust.

Beiktatás. Június 22-én a Vámoslucskai Református Egyházközségben megtörtént Erika Géciová megválasztott lelkipásztor beiktatása. Az ünnepi szolgálatot Erdélyi Géza püspök vezette.

Ajándék Bibliák. A Rimaszombati Református Egyházközség presbitériuma a Biblia éve kapcsán minden, magát reformátusnak valló rimaszombatinak egy Bibliát ajándékoz – így módon szeretnék feltérképezni a városban élő, de a gyülekezeti életbe eddig még be nem kapcsolódott reformátusokat. Az érdeklődők az alábbi címen és elérhetőségeken jelentkezhetnek: **Református Lelkesi Hivatal, Fő tér 16/a, tel.:**

Felhívás

A dunaszerdahelyi székhelyű, FEMIT nevű önkéntes és politika-mentes polgári társulás Remény címmel gyűjtést szervez egy súlyosan beteg gyermek gyógyíttatására.

Egy hatéves dunaszerdahelyi kisfiú, **Nagy Tibor** Duchenne-féle izomsorvadásban szenved. Ez a betegség Szlovákiában pillanatnyilag nem gyógyítható; külföldön viszont végeznek összejtbeültetést, ami remélhetőleg segít a gyógyulásában.

A kezelés költsége mintegy 270 ezer korona, ezért felhívással fordulunk minden segítőkész és jó szándékú emberhez, hogy adományaikat a következő, a VÚB a.s. (Általános Hitelbank Rt.) dunaszerdahelyi fiókjában nyitott számlára küldjék: **2373825557/0200**.

Segítségüket hálás szívvel köszönjük!

Győri Margit

047/5621 945, 0905/479 155, e-mail: kovacs.ildiko@reformata.sk

Zsinati ülés. A Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata 2008. július 19-én Balatonszárszón tartja az évi rendes ülését.

A Pátria rádió protestáns műsorai:

Július 20-án 8.05-től a Világosság című egyházi műsor református felőrájában id. Hranyó Mihály abarai lelkipásztor az úton levő Jákob Ézsauval való találkozása előkészítéséről elmélkedik. A műsorban elhangzik egy beszélgetés Tarné Bial Ivett intézeti lelkipásztorral, aki pasztorálpszichológusként idők között végez lelkigondozói szolgálatot.

Augusztus 3-án 8.05-től a Világosságban Csatlós Péter kiskáskai lelkipásztor arról szól a hallgatókhoz, hogy miként békül ki Jákob Ézsauval, aki viszont nem akar testvérével egy helyen élni, ezért más területet keres magának és családjának.

Augusztus 17-én 8.05-től a Világosságban Tarné Bial Ivett intézeti lelkész Jákob gyermekeinek szörnyű tettéről szól a hallgatókhoz. A történet előzménye Siker és Dina kapcsolata, ami véres tragédiával végződik.

Szeptember 7-én 8.05-től a Világosságban Blanárné Pituk Gabriella kiskáskai lelkipásztor Jákob életének következő állomásáról, bételi tartózkodásáról szól a hallgatókhoz.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 12.05.

Szerkesztő: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. Kiadja a Zsinati Elnökség (Jókai u. 34, 945 01 Komárno). Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Dr. Erdélyi Géza

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a szerkesztőség címén és a református lelkesi hivatalokban.

Előfizetési díj: egy évre 120 korona.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Regisztrációs szám: SÚTI 15/6